

අධ්‍යාන narrations

Volume 07 | Issue 02 | July-december 2022 | Article 02
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

කුටුම්භ ඒකකය තුළ කෘත්‍යයන් බිඳවැටීම සඳහා අලිමිනිස් ගැටුම පාදක වන ආකාරය පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරින්

කීර්ති ජයවර්ධන, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, keerthi@nisd.ac.lk
සරත් අමරසිංහ, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, sarath.soci@gmail.com
එන්. ඩී. ජී. ඒ. හේමන්ත කුමාර, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය,
nvgheemantha@soci.ruh.ac.lk

සාරසංකේපය

තිරසාර නොවන පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති ලාංකේය සමාජය තුළ ස්ථාපිතවීමත් එම පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීමත් නිසා මානව හා සත්ව ප්‍රජාව අතර ගැටුම් නිර්මාණය වීම නූතන සමාජය ප්‍රකට කෘත්‍යයක් වේ. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අසමතුලිතවීමත් මානව අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වීමත් නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට විපරිවර්තනය වී ඇත. එම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුම අතර අලිමිනිස් ගැටුම ප්‍රධාන ගැටුමක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අතර ගැටුම් අසමබරතාවය ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එම නිසා මෙම පර්යේෂණ ලිපිය මගින් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක හා පශ්චාත් ගැටුම් සාධක කුටුම්භ ඒකකය තුළ කෘත්‍යාත්මක සම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතුවන ආකාරය අනාවරණය කරයි. කුටුම්භ දෛනික ජීවන රටාවේ ස්වභාවය හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර පවතින තුලනාත්මක සම්බන්ධතාවය අනාවරණය කරගැනීම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වේ. අධ්‍යයනය සඳහා මිශ්‍ර ක්‍රමය භාවිත කළ අතර සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ඒකරාශී කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නමාලා උපලේඛනය භාවිත කළ අතර ගුණාත්මක දත්ත ඒකරාශී කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යායනික අධ්‍යයන හා නානිය කණ්ඩායම් සාකච්ඡා භාවිත විය. අධ්‍යයනය සඳහා ස්තෘත නියැදිය භාවිත කළ අතර එම නියැදියට අදාළව ප්‍රතිචාරකයන් 50ක් තෝරාගන්නා ලදී. පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසට අයත් හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය උපයෝගී කරගන්නා ලදී. ගැටුම තුළ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමුකිරීමේ දී පාරිසරික ප්‍රතිලාභ මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පාරිසරික මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීම නිසා හෙප්මොනික් දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පවුල තුළ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා අතර ආරක්ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම, අඹුසැමි සම්බන්ධතා බිඳවැටීම නිසා ගෘහස්ථ ප්‍රවණඛත්වය ඉහළයාම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක විය. මේනිසා පවුල තුළ සාමාජිකයන්ගේ අන්තර්සම්බන්ධතා හා ස්නේහක සම්බන්ධතා බිඳවැටීම බිඳුණු පවුල් පරිසරයක් නිර්මාණය වීමට හේතු වී ඇත. ස්වයං සම්මානිත අවශ්‍යතා බිඳවැටීමත් අධ්‍යාපන කෘත්‍ය

කෙටිකාලීන වීමත් ප්‍රජනන පවුල නිර්මාණය කරගැනීමේ කාලවකවානු කෙටිකාලීන වීමත් නිසා පවුල තුළ දෘෂ්‍යාත්මක සාධක නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් ප්‍රජාව ඉවත්වීම කුලී ශ්‍රමිකයන් ලෙස ශ්‍රමය සපයන්නන් බවට පත්වීම නිසා සාම්ප්‍රදායික සමාජය තුළ පැවති කෘෂි ගොවි පවුල කුලී ශ්‍රම සපයන පවුල්, නිෂ්පාදන හා ඉදිකිරීම් ක්‍ෂේත්‍රයේ පවුල් ඒකකයක් දක්වා විතැන්වී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළ නිලීන කාරණා වේ. මේනිසා ගැටුම පවුල් ඒකකයේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා පූරණය කිරීමේ සිට ද්විතීක අවශ්‍යතා පූරණය දක්වා විතැන්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එමනිසා ගැටුම තාවකාලික සමථනයක් තුළින් විසඳුම්කරණයට ලක්කිරීමට වඩා දිගුකාලීන ගැටුම් නිරාකරණය ක්‍රියාවලියක් මගින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සකස්කිරීම වඩාත් පලදායී වේ.

ප්‍රමුඛ පද: දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුම, අලිමිනිස් ගැටුම, මානව කේන්ද්‍රණය, බිඳුණු පවුල, කෘත්‍යය

හැඳින්වීම

මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා ස්වභාවික පරිසරය සමග අවියෝජනීය සම්බන්ධතාවයක් පවතින අතර පාරිසරික ප්‍රතිලාභ අත්පත් කරගැනීමේ දී තරගකාරීත්වයක් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පාරිසරික සම්පත් මානව හා සත්ව අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා වර්ධනය නොවීමත් ස්වභාවික පාරිසරික සම්පත් මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීමත් නිසා හෙජමොනික් දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට මානව හා සත්ව ගැටුම පත්ව ඇත. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අසමමිතකරණයට ලක්වීම පරිසර සම්පත් මානව සංස්කෘතිකරණය සමග අනුයාතවීම ප්‍රකට හා නිලීන ගැටුමක් ලෙස සමාජගත වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම ජනගහන වර්ධනය, කෘෂිකර්මාන්තය නවීකරණය වීම, අනවසර ජනාවාසකරණය හා රක්ෂිත මානව වාසභූමිකරණයන් බවට පත්වීම නිසා පරිසර සමතුලිතතාවය බිඳවැටීමට හේතු විය. මේ නිසා භූමිභාගයනය, අම්ල වැසි, ගංවතුර හා වනඅලින් ගම්මානවලට පැමිණීම වැනි පාරිසරික ගැටලු නිර්මාණය විය (Cunnigham et.al, 1993).

නූතන සංවර්ධන මෙගා ව්‍යාපෘති ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රවේශවීමත් එම ප්‍රවේශගතකරණයේදී ස්වභාවික පරිසරයේ තුලනාත්මක සාධකයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකිරීමත් නිසා මානව හා අලි මිනිස් ගැටුම ප්‍රකට ගැටුමක් ලෙස සමාජය තුළ ස්ථාපිත විය. විශේෂයෙන්ම අලින්ගේ වාසභූමි හා සංවරණ ප්‍රදේශ මානව වාසභූමිබවට පත්වීම, අනවසර කෘෂිකර්මාන්තයන් සඳහා ඉඩම් කට්ටිවීම හා එළිපෙහෙළි කිරීම නිසා ඔවුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා මානව සමාජය ආක්‍රමණය කිරීම අලින් ගම්මාන කරා ප්‍රවේශවීම ඉහළ විය. කෘෂි අස්වැන්න විනාශ කිරීම, භෞතික වත්කම් විනාශ කිරීම(ගෙවල් දොරවල්, මංමාවත්), ජීවිත හානි අලිමිනිස් ගැටුමේ තත්වාකාර ගැටුම් සාධකයෝ වෙති. මේනිසා නිජබිම් ප්‍රශ්නය සමග අලිමිනිස් ගැටුම තිරස් සම්බන්ධතා ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ස්වභාවික පරිසරය සමග තුලනාත්මක සම්බන්ධතා අසමමිතක ආකාරයෙන් නිර්මාණය වීම පාරිසරික ප්‍රතිලාභ සට්ටනිය ආකාරයෙන් අත්පත් කරගැනීම ගැටුම තුළ මානව හා අලි ප්‍රජාවගේ දුක්ගැන්විලි අන්තර්ගත වී ඇත (Craves et.al, 1996). ගැටුම තුළ සහජාතීය මෙන්ම විෂමජාතීය ලක්ෂණ ගැඹුරු සාධකයෝ වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මානව කුටුම්භය තුළ දෛනික කාර්යයන් විසංවිධානය වීම තත්ව භූමිකාව තුළ ගැටුම් නිර්මාණය වීම අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම සඳහාත් හේතු වී ඇති බව දැක්විය හැකිය. සත්ව ප්‍රජාවගේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා ගැටුම තුළ අන්තර්ගත ලක්ෂණයන් වී ඇති අතර එම අවශ්‍යතා ඉටුකිරීමට පාරිසරික සාධක විසමකරණයට ලක්වීම උභතෝකෝචික කාරණයක් වේ. එම උභතෝකෝචික කාරණය මානව අවශ්‍යතා සමග සහජාතීයකරණය වීම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ගැටුම මානව කුටුම්භයේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීක අවශ්‍යතා සඳහා සෘජු බලපෑමක් සිදුකර ඇති අතර එම කාරණා කුටුම්භ ඒකකය තුළ විවිධ ස්තර හා දෛනික ජනජීවිතය සඳහා බලපා ඇති ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමනිසා මෙම පර්යේෂණ ලිපිය මගින් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක, කුටුම්භයේ කෘත්‍යයන්

විසංවිධානය වීම හා ඒ සඳහා දිගුකාලීන ගැටුම්නිරාකරණ ක්‍රියාවලිය ගැටුම් පාර්ශ්වයේ අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන ලෙස සකස් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

අධ්‍යයනයේ අරමුණ

කුටුම්භ දෛනික ජීවනරටාව සඳහා අලිමිනිස් ගැටුම පාදක වී ඇති ආකාරය හා නව සංස්කෘතික වෙනසියාවක් කුටුම්භය තුළ නිර්මාණය වීමට අලිමිනිස් ගැටුම තුලනාත්මකව හේතුවී ඇති ආකාරය පිළිබඳ හඳුනා ගැනීම අධ්‍යයනය තුළින් අපේක්ෂිත අරමුණ වේ. මේ සඳහා සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික වශයෙන් එකිනෙකට වෙනස් කේන්ද්‍රීය හා පරිධිය ගම්මාන දෙකක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගෙන ඇත. කේන්ද්‍රීය ගම්මානය ලෙස හම්බෙගමුවත් පරිධිය ගම්මානය හම්බෙගමුව ජනපදයත් උපයෝගී කරගත් අතර හම්බෙගමුව සාම්ප්‍රදායික පරම්පරාවෙන් පවුල් ව්‍යුහය ගොඩනැගී ඇති නිසා කේන්ද්‍රීය ගම්මානය ලෙස භාවිත විය. හම්බෙගමුව ජනපදය තුළ වෙනත් ප්‍රදේශවලින් සංක්‍රමණය වූ ජනගහනය වාසයකරන අතර ඔවුන් නැවත පදිංචිකිරීමේ සංකල්පමය රාමුව තුළ පරිධිය ගම්මානය ලෙස පර්යේෂකයා විසින් භාවිත කරන ලදී.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය (Mixed Method) උපයෝගී කර ගත් අතර එම ක්‍රමවේදය භාවිතා කරමින් දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත විග්‍රහයක් තුළින් අධ්‍යයන ගැටලුව විශ්ලේෂණය කිරීමට වඩාත් යෝග්‍ය සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය වූ නිසා පර්යේෂකයාගේ අවධානය ඒ සඳහා යොමුවිය. වයස් ව්‍යුහය, ප්‍රමතීර්භාවය, අධ්‍යාපන මට්ටම හා රැකියාවන් අනුව අලිමිනිස් ගැටුමේ වින්දිතභාවය අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ විසරණය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කරගැනීමට සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය වඩාත් යෝග්‍ය විය. මේනිසා විචල්‍යයන් අතර සංඛ්‍යාන දත්ත හා ගුණාත්මක දත්ත අන්තර්සම්බන්ධතා හා අන්තර්පරායත්තතාවයන් දක්වන ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. විශේෂයෙන්ම ප්‍රමාණාත්මක දත්ත මගින් සාධනීය ලෙස විශ්ලේෂණය කිරීමට නොහැකි වූ දත්තයන් වඩාත් ප්‍රායෝගිකව හා වින්දිතයන්ගේ ගැටලු හා ආකල්පයන් වඩාත් යෝග්‍ය පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමට ගුණාත්මක දත්ත පාදක විය. උදාහරණයක් ලෙස කුටුම්භය තුළ ආදායම අභිමිචීමේ සීග්‍රතාවය සංඛ්‍යාන දත්ත මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකියාව ලැබුණත් ආදායම් අභිමිචීමේ කුටුම්භයේ කවර අංශය සඳහා බලපා තිබේද යන්න අනාවරණය කර ගැනීමට ගුණාත්මක දත්ත යටතේ අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් ක්‍රමයන් ඉවහල් විය. මේ නිසා සංඛ්‍යානමය වශයෙන් ලැබුණ දත්තයන් පුරෝකථනමය විසරණයක සිට ගැඹුරු විශ්ලේෂණයන්ට අධ්‍යයනය විපරිවර්තනයට පත් කිරීමට හැකියාව ලැබුණි.

අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ පොදු ගැටලුවක් වුවත් එම ගැටලුව ප්‍රජාවේ පුද්ගලයන්ට විවිධතා ඇති කරන ලදී. මේනිසා ප්‍රජාවේ එක් එක් පුද්ගලයන්ට එහි බලපෑම වඩාත් නිශේධනීය ලෙස බලපා ඇති ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීමට ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයන ක්‍රමය වඩාත් යෝග්‍ය විය. කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් වයස් ව්‍යුහයන්, රැකියාවන්ගේ ස්වභාවය, අලිමිනිස් ගැටුම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හා ඒවා අසාර්ථක වීමට හේතු පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම නිසා අධ්‍යයන ගැටලුව තුළින් සමස්ත ප්‍රජාවට එහි බලපෑම වඩාත් ගැඹුරින් අනාවරණය කරගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. සංඛ්‍යාන දත්ත මගින් අනාවරණය කළ නොහැකි තොරතුරු ගුණාත්මක දත්ත මගින් ද ගුණාත්මක දත්ත මගින් අනාවරණය කළ නොහැකි තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක දත්ත මගින් ද මෙම ක්‍රම ද්විත්වයම මිශ්‍ර කරමින් අධ්‍යයන දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමට හැකිවීම අධ්‍යයනයට සාධනීය කාරණයක් විය. අධ්‍යයනය තුළ දේපොළ හා ජීවිත හානි, ප්‍රමතීර්භාවය හා ණය ලබාගැනීම සඳහා හේතු ආදී මූලික තොරතුරු තනි විචල්‍යයන් ලෙස විසරණය වී ඇති ආකාරය අනාවරණය කරගත හැකිවිය. ප්‍රශ්නමාලාව තුළින් ලබාගත් දත්තයන් මත පදනම්ව මෙම විසරණය සනාථ විය. කුටුම්භයේ වයස් ව්‍යුහය ස්වයන්තව විචල්‍ය ලෙස භාවිත කරමින් කුටුම්භ සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව, රැකියාවේ ස්වභාවය සමස්ත ගැටුම තුළ අනාවරණ දත්ත මගින් හෙළිකරගත හැකිවිය. මේනිසා ස්වයන්තව විචල්‍යයේ බලපෑම

පරායත්ත විචල්‍යය විසරණය වීම සඳහා කවර හේතු සාධක බලපෑමක් සිදුකරන්නේ ද යන්න අනාවරණය කරගත ගැනීමට අවකාශ ලැබුණි. සමස්ත ස්තර අතර ගැටුමේ සමාජ ආර්ථික සංස්කෘතික බලපෑම විසරණය වී ඇති ආකාරය අනාවරණය විය.

ප්‍රාථමික දත්තවලට අමතරව ද්විතීයික දත්ත මෙම පර්යේෂණ හා ගැටලුව විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව උක්ත පර්යේෂණයට අදාළව ලියවී ඇති පර්යේෂණ වාර්තා, පොත්, පත්, පුවත්පත්, වාර සඟරා, අන්තර්ජාලය, ශ්‍රී ලංකාවේ බහුපාර්ශ්වික පාරිසරික ගිවිසුම් පිළිබඳ අත්පොත හා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ මේ සම්බන්ධව ලියවී ඇති ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රය පරිශීලනය කරන ලදී.

අධ්‍යයන නියැදිය

අධ්‍යයන නියැදිය ලෙස සසම්භාවී නියැදිය යටතේ ස්තරාක (Stratified Sampling) නියැදිය තෝරා ගන්නා ලදී. නියැදිය තුළදී සහජාතීය ආරක්‍ෂා කර ගැනීම හා විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීමේ ස්වභාවයේ පවතින ගතික බව සඳහා වයස් ව්‍යුහය, කුටුම්භ දරවිද්‍යාවය, සේවා නියුක්තියේ ස්වභාවය හා පුම්තිරිභාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සිදු විය. ස්තරාක නියැදියේ දී ස්තරීකරණය සඳහා විචල්‍ය තෝරා ගැනීමේ දී අධ්‍යයනයට අදාළ හා පර්යේෂණයේ දී නියෝජනයක් හිමිවිය යුතු විචල්‍යයන් තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ (ද සිල්වා, 2001). එසේම එම තෝරා ගන්නා ලද විචල්‍ය මගින් අධ්‍යයනයට අදාළ සෙසු විචල්‍ය කොතෙක් දුරට නියෝජනය වන්නේ දැයි විමසා බැලිය යුතු වේ. මෙම කාරණය මත පදනම්ව අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ග්‍රාමීය අංශය නියෝජනය කරන නිසා එම ප්‍රජා කණ්ඩායම් භූගෝලීය වශයෙන් පදිංචි වී ඇති ආකාරය, නිවාස රටාවේ හා රැකියාවේ ස්වභාවය යන ස්තරීකරණ සාධකය සැලකිල්ලට ගත් අතර එම සංකේතද්‍රණය වීම තුළින් ග්‍රාමීය ඒකකය තුළ පත්ති පදනම් ව්‍යාප්තික රටාව පිළිබඳව ද නියැදිය තුළ අන්තර්ගත කරන ලදී. මෙහිදී ස්තර ජනගහන නියැදියට අදාළව ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාස ද්විත්වය තුළින් ම සමානුපාතික ස්තර නියැදියට යටත්ව නියැදිය තෝරා ගැනීම සිදුවිය. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද තෝරා ගත් අධ්‍යයන කේෂත්‍රයන්හි ග්‍රාමනිලධාරී වාර්තා පරිශීලනය කරමින් සසම්භාවී නියැදිය යටතේ ස්තරාක නියැදිය භාවිත කරමින් ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාස දෙක සඳහා 5%ක නියැදියක් අධ්‍යයනය තෝරා ගන්නා ලදී. එය පහත පරිදි වගු සටහනක් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කළ හැකිය.

වගු අංක 01- හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපද ගම්මාන දෙකට අදාළ අධ්‍යයන නියැදිය

ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාසය	මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	නියැදිය
හම්බෙගමුව	560	28
හම්බෙගමුව ජනපද	440	22
මුළු එකතුව	1000	50

ග්‍රාමනිලධාරී වාර්තාව, 2020/2021

දත්ත විශ්ලේෂණය

ප්‍රශ්නමාලාව තුළින් ලැබුණු දත්ත සංඛ්‍යාත විද්‍යාව උපයෝගී කරගනිමින් වගු, ප්‍රස්ථාර හා සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. සංඛ්‍යාත දත්ත මගින් සනාථ කරගත් තොරතුරු ගුණාත්මක දත්ත මගින් විශ්ලේෂණය කිරීමට අවශ්‍ය වූ නිසා දත්ත විචලනය වීම හා තොරතුරුවල වලංගුභාවය තහවුරු කිරීමට දත්ත අතර සැසඳීමක් සිදුකළේය. ඒ තුළින් අධ්‍යයනයේ අනාවරිත දත්ත වාස්තවික පදනමක් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව ගුණාත්මක දත්ත තේමා විශ්ලේෂණය මගින් බහුවිධ ප්‍රශ්න අතර අනොන්‍ය සහ සම්බන්ධතාවය අනාවරණය කරන ලදී. එමෙන්ම සංසිද්ධීන් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් අතර දැඩි සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින්නේ නම් ඒ අතුරින් එක් සංසිද්ධියක් අනෙකුත් ඒවා ඇතිකරලීමට හේතුකාරක වන බව පිළිගනු ලැබිණි. තවද සංසිද්ධීන් ගණනාවක් එකට පවත්නා සේ පෙනීගිය ද එකිනෙක අතර සම්බන්ධතාවයක් නැතිබව ද පෙනීගිය අවස්ථා පවතී. එක් සංසිද්ධියක් අනෙක් සංසිද්ධිය නිර්මාණය කිරීමේ හේතුව නොවන බව ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. එවැනි අවස්ථාවන්හි දී තුන්වන සාධකයක් අදාළ සංසිද්ධීන් දෙක ම බිහිකරලීමේ හේතුකාරකය වී ඇති බව පෙනී ගිය අවස්ථා ද පවතී.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය-මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත රැස්කිරීමට යොදා ගනු ලැබූ අධ්‍යයන ප්‍රදේශය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස අයත් ගම්මාන දෙකකි. එනම් 149 හම්බෙගමුව හා 149-1 හම්බෙගමුව ජනපදයයි. වර්ගකිලෝමීටර් 666.5 පමණ විශාල වූ තැනිතලා භූමියකින් යුක්ත තණමල්විල ප්‍රාදේශීය කොට්ඨාසය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මෙම ප්‍රදේශය අතීතයේ දී කොරන්ගල බිම්තැන්න කෝරලය හා සිත්තරම් පළාත් කෝරලය නමින් බලප්‍රදේශ දෙකකට වෙන්ව තිබූ බව සඳහන් වේ. ප්‍රදේශයේ තැනිතලා ස්වභාවය නිසා බිම්තැන්න යන නාමය ලැබී ඇති බව ජනශ්‍රැති මගින් අනාවරණය වේ. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නැගෙනහිරින් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයට මායිම්වන අතර දකුණින් සෙවනගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට මායිම්ව ඇත. එමෙන්ම උතුරින් වැල්ලවාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට ද බටහිරින් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයට ද ඊසානදිගින් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයට ද මායිම්ව පිහිටා තිබේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් 14ක් වන අතර භූගෝලීය, සමාජීය හා ආර්ථික වශයෙන් ගතිකත්වයන් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එමනිසා එම සාධක අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ සුවිශේෂීත්වයට මෙන්ම අදාළ පර්යේෂණ ගැටලුව වඩාත් සාධාරණීකරණයට ලක් කිරීමට හේතු විය.

හම්බෙගමුව

තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම අනෙකුත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් සමග සන්නසන්දනය කිරීමේ දී විශාලත්වයෙන් ඉහළම ග්‍රාමනිලධාරී වසම වේ. වර්ගකිලෝමීටර් 107.52 වන අතර මුළු ජනගහනය 3162ක්වේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). ආගම් විවිධත්වය අනුව බහුවිධ ස්වරූපයක් හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම තුළ හඳුනාගත හැකිවන අතර ජාතින් අනුව සමස්ත සියලු ජනගහනය සිංහල ජාතිය වේ. පර්යේෂකයා විසින් මෙම සමාජ ගතිකත්වය පිළිබඳව මූලික අවධානය යොමු කරනු ලැබුවත් ප්‍රතිචාරකයන් ගම සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය කරන ලද ජනශ්‍රැති කෙරෙහිද අවධානය යොමු කරන ලදී. එම නිසා අධ්‍යයනය සඳහා සහවේදන ක්‍රමය උපයෝගී කර ගැනීමට පර්යේෂකයන් සෑම විටම උත්සාහ දරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රජාවන් පාරම්පරික කෘෂිකර්මාන්තය මත ජීවනෝපාය සකස් කර ගැනීමත් හේන් ගොවිතැන මූලික ජීවනෝපාය බවට පත්වීමත් අභිචාර විධි ගම්මානයේ වගාවන් සඳහා වර්තමානයේ භාවිත වීමත් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ජනශ්‍රැතිය තුළ පවතින සුවිශේෂීතාවය වේ. එමනිසා වනසතුන් වඩාත් ආකර්ශනයක් පවතින හේන්වගාවන් නිසා ගැටුම් වඩාත් සුලභ වී ඇති බව අනාවරණය විය. පර්යේෂකයා හම්බෙගමුව ගම්මානය තුළ

අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා මෙම සුවිශේෂී ක්‍රමදෙක මිශ්‍රව සහජාතික සම්බන්ධතාවයක් මත අධ්‍යයනය සිදු කිරීම සුවිශේෂී වේ.

හම්බෙගමුව ජනපදය

වර්ගකිලෝමීටර් 37ක් පමණ වන හම්බෙගමුව ජනපදය 2562 ජනගහනයකින් සමන්විත වේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රජාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වන අතර හම්බෙගමුව වැව, දෙමෝදර වැව, මහකරමැටිය වැව ආශ්‍රිතව ධීවර කර්මාන්තය කේන්ද්‍රගතව පවතී. ධීවර කර්මාන්තය නගා සිටුවීම සඳහා ධීවර සමුපකාර සමිති ක්‍රියාත්මක වුවත් ඒවායේ පවතින අකාර්යක්ෂමතාවය මත ධීවර ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා හා ගැටලු සඳහා සෘජු සම්බන්ධීකරණයක් නොවන බව ප්‍රතිචාරක මතය විය. දේශපාලනීකරණය හා ධීවර පන්ති ක්‍රමයක් ගම්මානය තුළ ස්තරායනගතවීමත් ප්‍රතිලාභ එම පන්ති අතර දෝලනය වීමත් නිසා ධීවර ගැටලු විසඳීම ද පන්ති සාධකය මත පදනම් වී ඇති බව අනාවරණය විය. ප්‍රධාන වැව් කේන්ද්‍රකරගනිමින් නිවාස රටාව බිහිවීමත් එමනිවාස රටාව ඉදිවීමේ පවතින අවිධිමත්භාවය අලිමිනිස් ගැටුම තුළ පාදක කාරණා වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා සහවේදන ක්‍රමය සෑම විටම පර්යේෂකයා විසින් අනුගමනය කිරීමට පෙළඹීමත් හම්බෙගමුව ජනපදය හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම තුළ උපග්‍රාමනිලධාරී වසමක් බවට පත්වීමත් මත අධ්‍යයනය සඳහා පූර්ව පසුබිම නිර්මාණය කරන ලදී. ඒ අනුව හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම කේන්ද්‍රීය ගම ලෙසත් හම්බෙගමුව ජනපදය පෝෂක පරිධිය ග්‍රාමය ලෙසත් පර්යේෂකයාගේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීමට හේතු සාධකයෝ විය.

අධ්‍යයනය සඳහා හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය තෝරා ගැනීමට හේතුව

අධ්‍යයනය සඳහා අදාළ ග්‍රාමනිලධාරී වසම් දෙක තෝරා ගැනීමට බලපාන ලද හේතු සාධක කිහිපයකි.

1. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් අතුරින් අලිමිනිස් ගැටුමේ තීව්‍රතාවය බහුලව හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය අනාවරණය විය(ද්විතීයික දත්ත පරිශීලනයෙන්). මෙම තීව්‍රතාවය ජීවිත, දේපොල හා වගාහානි දක්වා පරාසයක පැතිරුණි. මේ නිසා අනෙකුත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් හා සන්සන්දනාත්මක කරුණු පිළිබඳ විග්‍රහ කිරීමේ දී ගැටුම් වඩාත් පරාසගතව මෙම ග්‍රාමනිලධාරී වසම් තුළ අනාවරණය විය.
2. ජීවනෝපායන්ගේ පැවති සුවිශේෂීතාවය, දරිද්‍රතාවයෙන් අධික ප්‍රජාවක් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයන් ද්විත්වය තුළ වාසය කිරීමත් ඉඩම් භුක්ති රටාවේ අවිධිමත්භාවය ප්‍රධාන සාධකයක් විය. මේ නිසා ගැටුමේ න්‍යෂ්ටික පදනම හා උපපරිධිය පද්ධති අතර වලාකාව අනෙකුත් ගම්මාන හා සාපේක්ෂව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී සුවිශේෂී සාධක විය. මේ තත්ත්වය සමස්ත අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අඩුවැඩි වශයෙන් අනාවරණය කරගත හැකිවීම සුවිශේෂී කරුණක් විය.
3. හම්බෙගමුව ජනපදය හම්බෙගමුව ග්‍රාමය තුළින් නිෂ්පන්න ග්‍රාමයක් වීම, එම නිෂ්පන්න සාධක නිසා සංක්‍රාමික ග්‍රාමයක්වීම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සුවිශේෂීත්වයක් වේ.

ඉහත දැක්වූ පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ උභව පළාතේ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය යන ගම් දෙක මෙම පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස තෝරා ගනු ලැබුණි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

අලි මිනිස් ගැටුම පිළිබඳ නූතන ලෝකය තුළ අධ්‍යයන බහුල වශයෙන් සිදු කර ඇති බව සාහිත්‍ය විමර්ශනයන් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනාවරණය කර ගත හැකිය. එම අධ්‍යයන පාරිසරික විද්‍යාව, දේශපාලන දෘෂ්ටිකෝණ හා අර්ථ ශාස්ත්‍රය හා ශුද්ධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන තුළින් විග්‍රහ කර තිබේ. ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන, පූර්ව අධ්‍යයන, පර්යේෂණ ලිපි හා ප්‍රකාශන බහුවිධ සාකච්ඡාවයකින් මෙම අධ්‍යයන සිදුකර ඇතත් එම අධ්‍යයනහි ශාස්ත්‍රීය

පර්යාලයන්ගේ දිශාගත වීමක් දැකිය හැකිය. එම නිසා ශාස්ත්‍රීය සාර සංයුක්ත ගවේෂණයන්ට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක නිර්මාණය කිරීමට මේ තුළින් හැකියාව ලැබේ. එම නිසා පර්යේෂණ සාහිත්‍ය වඩාත් ප්‍රසස්ත මට්ටමට පත් කිරීමටත් ගැටුම්වාදී ව්‍යුහීය ආකෘතිය අර්ථකථනීය විශ්ලේෂණයක් තුළින් අනාවරණය කරගැනීමටත් ඒ හා සමගාමී පර්යේෂණ සාහිත්‍යක් බිහිවීමට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක මෙමගින් ගොඩනැගේ.

බණ්ඩාර (Bandara, 2005) සිය පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙන් ගැටුම තුළ ආවස්ථික පිරිවැය සමස්ත කුටුම්භයේ සමාජ, ආර්ථික අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සෘජු ලෙස බලපා ඇති බව අනාවරණය කරයි. කුටුම්භය තුළ ආරක්‍ෂණ කෘත්‍ය බිඳවැටීම සමස්ත කුටුම්භ ඒකකයේ මනෝ සමාජීය ගැටලු නිර්මාණය වීමට හේතු වී ඇත. මෙම කෘත්‍යයන් බිඳ වැටීම කුටුම්භය තුළ සමස්ත ආර්ථික හා සමාජ පද්ධතිය අකාර්යක්‍ෂම කිරීමට හේතු වී ඇති බව අධ්‍යයන දත්ත මගින් හෙළි වේ. සමස්ත ගැටුමේ ආවස්ථික දත්ත පවුලේ සමාජ ආර්ථික හා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා සෘජුවම ප්‍රතිඵලාත්මක බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව අනාවරණය වේ. අඩු අධ්‍යාපනය, අඩු වයසින් ප්‍රජනන පවුල බිහිකර ගැනීම දරිද්‍රතාවයේ සාධකයෝ වෙති. මෙම කාරණා මානව ජනසමාජය විහිනනා උගුලකට (Deprivation Trap) මුහුණ දී ඇති බව පෙනේ. රංජිත්ගේ (2005) පර්යේෂණ පත්‍රිකාව කුටුම්භ සුබසාධනය විසුක්තවීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ඇති අතර ඒ තුළින් කුටුම්භය තුළ නිර්මාණය වී ඇති ප්‍රකට ගැටුම අනාවරණය කර ඇත. ගැටුමේ පාදක කාරණා, ගැටුම් විසරණය පිළිබඳ පර්යේෂකයාගේ අවධානය යොමු නොකිරීම උනන්දුයක් වේ. නමුත් මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව තුළ කුටුම්භ සුබසාධනය වීම බිඳ වැටීම සඳහා ගැටුම පාදක වී ඇති ආකාරය අනාවරණය කිරීම පර්යේෂකයාගේ පර්යේෂණ සාහිත්‍ය සාරගර්භිතභාවය වර්ධනය කිරීමට හේතු වී ඇත.

Santiapllai සහ වෙනත් අය (2010) අනාවරණය කරන පරිදි ස්වභාවික ව්‍යසන කළමනාකරණය සමග ගැටුම අනුයාතවන බවත් පාරිසරික සංරක්‍ෂණ ප්‍රතිපත්තීන්වල පවතින උනන්දුයන් ප්‍රධාන වී ඇති බව අවධාරණය කරයි. මේ නිසා ගැටුම තුළ ජීවිත හා දේපොළ හානි ආර්ථික විශ්ලේෂණයක් තුළින් විග්‍රහ කර ඇත. කෘෂිකාර්මික වගාවන් සමග වාර්ෂික ආදායම ගණනය කොට එම ගණනය කිරීම සමග එහි ආවස්ථික පිරිවැය ගණනය කර එය ගැටුමේ සමස්ත පිරිවැය සමග සන්නසන්දනය කිරීමක් සිදුකර තිබීම විශේෂ කරුණක් වේ. සන්නියාපිල්ලේ හා වෙනත් අය ගැටුම තුළ මූල්‍යමය විශ්ලේෂණය කිරීමක් සිදුකළත් එහි සමාජ පිරිවැය හා පාරිසරික පිරිවැය පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකිරීම අඩු ලුහුඬුවක් වේ. එමෙන්ම ගැටුම තුළ මතුපිට සාධක පිළිබඳව සලකා බැලීමක් සිදු කළත් ගැටුමේ අභ්‍යන්තර සාධක මුලුමනින්ම අවධානය යොමු නොකිරීම ගැටලුසහගත තත්ත්වයක් වේ. එහෙත් ගැටුම් පිළිබඳ විශ්ලේෂිත ආකෘතිකමය සංදර්භය න්‍යායායික පර්යායක් මගින් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී පර්යේෂකයාට සාරගර්භිත ශාස්ත්‍රීය විශ්ලේෂණයකට අවශ්‍ය පසුබිම ගොඩනංවා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අලිමිනිස් ගැටුම තුළින් ඇතිවන අලාභය සෘජු, වක්‍ර හා අවස්ථානුකූල වශයෙන් ත්‍රිවිධාකාර වේ. සෘජු අලාභ වශයෙන් වගාවට වනහනි, දේපොළ හා ජීවිත හානි වගාව සඳහා යොදන මූලධනය ආදිය දැක්විය හැකිය. වක්‍ර වියදම් ලෙස ගණනය කරනු ලබන්නේ වගාව ආරක්‍ෂා කරගැනීම සඳහා යොදවන කාලය හා පවුලේ ආරක්‍ෂාව සඳහා සිදුකරන සිදුකරන ලද වියදමයි. අවස්ථානුකූල වියදම් ලෙස ඉහත සඳහන් කරුණු හේතුවෙන් තමාට නොලැබිය යුතු ආදායම් ආදායම බව දක්වයි. සෘජු අලාභය ගණනය කරනු ලබන්නේ මුදල් ඒකක මගිනි. වගාහානිය ගණනය කරනු ලබන්නේ එවකට පවතින වෙළඳපොළ අගය හා යළි වගාව ස්ථාපනය කිරීම සඳහා යන වියදම අනුවය. මෙය ගොවියාගේ වාර්ෂික ආදායමෙන් අලාභ වූ කොටස සහ අලිමිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් සිදු වූ වෙනත් අලාභයන්ගේ එකතුව වශයෙන් සැලකිය හැකිය. දේපොළ හානිය ද ගණනය කරනුයේ එවකට පවතින වෙළෙඳපොළ අගය අනුවය.

ප්‍රනාන්දු සහ තවත් අය (Fernando and others, 2011) ගැටුම පිළිබඳ අධ්‍යයනයට ලක් කරමින් අනාවරණය කරන කරුණ නම් සාම්ප්‍රදායික දේශීය ඥානය සමථකරණය සඳහා සෘජු වශයෙන් දායක කරගත යුතු බව දක්වයි. නූතන තාක්‍ෂණික ක්‍රම ශිල්ප ලාංකේය සමාජය තුළ ස්ථාපිත වුවත් එම තාක්‍ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම

පාරිසරික ගැටුම් අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොමැති බව අනාවරණය කරයි. දේශීය ඥානය හා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම සම්මිශ්‍රණව යොදා ගැනීම සිදුකළත් එහි සත්‍යතාවය හීනවී පවතින බව දක්වයි. මේ නිසා දේශීය වත්කම් සංවික විදේශීය බහුජාතික සමාගම්වල ප්‍රාග්ධන සංවික බවට නිර්මාණය වී ඇතිබව අධ්‍යයන දත්ත සනාථ කරයි.

ප්‍රනාන්දු සහ තවත් අයගේ (Fernando and others, 2011) අධ්‍යයනය තුළ ගැටුම් සඳහා සාම්ප්‍රදායික හා නූතන ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතු බව අනාවරණය කළත් එම ක්‍රමයන් අනුගමනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ නිශ්චිත හඳුනා ගැනීමක් නොමැත. එමෙන්ම මැදිහත්කරණ ක්‍රමය රාජ්‍ය අංශය මගින් ලබාදිය යුතුයැයි සඳහන් වුවත් එය ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා යොදා ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය තුළ අනාවරණය කර නොමැත. ගැටුමෙහි මතුපිට සාධක පිළිබඳ පර්යේෂණ පත්‍රිකාව තුළ සාකච්ඡා කිරීම උනන්දුවක් වේ.

ගුණසේකර (2011) “මානුෂීය මෙහෙයුමකින් අලි මිනිස් ගැටුම විසඳුම” යැයි ශාස්ත්‍රීය ලිපියක් සම්පාදනය කරමින් අනාවරණය කර ඇත්තේ ස්වාභාවික පරිසරය හා මානව ක්‍රියාකාරකම්වල අසමබරතාවය අලි මිනිස් ගැටුම නිර්මාණය වීමට හේතු සාධක වී ඇති බවයි. විශේෂයෙන්ම වාණිජ වැවිලි බෝග වර්ග රෝපණය කිරීම නිසා ඉඩම් එළිපෙහෙළි කිරීමේදී වනඅලින්ගේ විශාල වශයෙන් නිජභූමි විනාශ වී ඇති අනාවරණය කරයි. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ වැවිලි ආර්ථිකයක් ලංකාවේ ඇති කිරීමට උත්සාහ ගැනීමත් සමග අලින්ගේ නිජභූමි අත්කර ගැනීම නිසා විශාල වශයෙන් වනඅලින්ගේ වාසභූමි අහිමි විය.

ආර්ථික හෝග වගාව සමග පාරිසරික වශයෙන් සිදුවන බලපෑම මානව ක්‍රියාකාරකම් අන්තර්-සම්බන්ධතා පැවැත්වීම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වශයෙන් හඳුනාගැනීමට පර්යේෂකයා පෙළඹී ඇති අතර සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් හා නව ලිබරල්වාදී ආකෘතිකමය සාධක ගැටුම් සමථනය විෂයයෙහි යොදා ගත හැකි ආකාරය පර්යේෂණය තුළින් අනාවරණය කර නොමැත. ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක සමථනය සඳහා යොදාගැනීමේ දී මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා සමග තුලනයක් නොවීම ගැටුම නිර්මාණය වීමේ සාධක වන බවත් එය අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කර නොමැති වීම උනන්දුවක් වේ.

අලි මිනිස් ගැටුම් තත්ත්වයන්ට අදාළ වන අලි ඇතුන්ගේ වර්ගාව හා පරිසරය යන මැයෙන් මොඩල් ආකෘතියක් පිළිබඳව හඳුන්වාදෙන ධර්මරත්න හා මාගෙදරගමගේ (Dharmaratne & Magedaragamage, 2014) අනාවරණය කරනුයේ අලි- මිනිස් ගැටුම් පිළිබඳව අවබෝධය කරගැනීමේ පහසුව අලි ඇතුන්ගේ වර්ගාව හා පරිසරය එම ගැටුම්වලට බලපාන අන්දම ගවේෂණය කළ හැකි බවයි. අලි ඇතුන් විසින් සිදුකරන ලබන වගා හානි රටාවන් පැහැදිලි කිරීමේ පහසුව තකා අලින්ගේ වාසභූමි තෝරා ගැනීම, එම වාසභූමි අතර උන්ගේ බෙදීම, ආහාර රටාවන් සමාජ ව්‍යුහය ආදිය මෙම ආකෘතිය මගින් ඔවුන් අනාවරණය කර ඇත. වගාවන් හානි කරනු ලබන අලින්ගේ වර්ගාවන් අවබෝධ කරගැනීම, අලි මිනිස් ගැටුම් පිළිබඳ විසඳුම් සඳහා උපකාරයක් වන බවත් එය ගැටුම් සමථකරණයට සෘජුව අදාළ කරගත හැකිබව මෙම පර්යේෂණ ලිපිය පරීක්ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අලිමිනිස් ගැටුම මගින් සිදුවන්නේ පාරිසරික හානියක් පමණක් නොව එමගින් සමාජ, ආර්ථික හා ප්‍රාදේශීය දේශපාලනයට ද හානිදායක ප්‍රතිඵල ඇත බව මොහුගේ අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කරයි. අඩුආදායම්ලාභී සමාජයේ බොහොමයක් ප්‍රජාව නිසි අධ්‍යාපනයක් ලබාගැනීමට නොහැකිවනවා මෙන්ම ඔවුන් අඩුවයසින් විවාහ ජීවිතයට ද ඇතුළු වෙති. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවාහක යුවල වනජීවීන්ගේ වාසභූමි තුළ වාසස්ථාන ඉදිකරගන්නා අතර ගොවිතැන් කටයුතු ද මීට යාබදව සිදු කරනු ලැබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වනජීවීන්ගේ වාසභූමි ආක්‍රමණය වීම ඔවුන් නවජනපද කරා ප්‍රවේශ වී තම වාසභූමි අත්පත් කරගැනීම නිසා තම වාසභූමි අත්පත් කරගැනීමේ අරගයක නිරතවන බවත් එමනිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු ගැටුමක් දක්වා ප්‍රවේශ වන බවත් අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම ගොවිතැන එතරම් සුබදායී නොවන ජීවනෝපායක් බවත් ඊට හේතුවලෙස අලිමිනිස් ගැටුම වර්ධනය වීමත් දුර්වල හා ප්‍රමිතියෙන් තොර කෘෂිබිජ, කෘමිනාශක අධික භාවිතය

නිසා පස නිසරුවීම හා එමගින් අස්වැන් අඩුවීම ආදී ගැටලු ප්‍රධාන වේ. ඒ අනුව කෘෂිකර්මාන්තය තුළින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාගැනීමට නම් අලිමිනිස් ගැටුම අවම විය යුතු බව පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙන් තවදුරටත් අනාවරණය කරයි.

ගුණවර්ධන (2018) විසින් “ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ඇසුරින් අලිමිනිස් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කිරීම” (An Analysis of Human – Elephant Conflict of Disaster. A Case Study in Anuradhapura District of Sri Lanka) පර්යේෂණ ලිපිය මගින් අනාවරණය කර ඇත්තේ වනභාවරණ අවම වීම මානව ජනගහනය හා අලි ගහනය වර්ධනය වීම අලි මිනිස් ගැටුමට හේතු වී ඇති බවයි. විශේෂයෙන්ම ස්වාභාවික සම්පත් අධික වශයෙන් පරිභෝජනය කිරීම, නව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම හා වනසම්පත් ආරක්‍ෂා කර ගැනීම සඳහා නොපෙළඹීම යන කාරණා ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක ලෙස හඳුනා ගත හැකි බවයි. මේනිසා තිරසාර උපාය මාර්ග හඳුනා නොගැනීමත් සමඟ ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මානව ප්‍රජාව කටයුතු නොකිරීමෙන් ගැටුම සමඵයකට පත් කිරීමට වඩා දික්ගැස්සුණු ගැටුමක් දක්වා වර්ධනය වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම අලින්ගේ නිජබිම වගා සඳහා යොදා ගැනීමත් එම වගාවන් ප්‍රජාවට හිතකර හෝග වගා කිරීමක් මත සිග්‍ර වශයෙන් අලින් හෝග මෙන්ම මිනිස් ඝාතනය කිරීම සඳහා පෙළඹී ඇත. එමනිසා ගැටුම තාවකාලික සමඵනය සඳහා හක්කා පටස් තැබීම, අලි වැට ඉදි කිරීම, වස විෂ ලබාදීම ආදි කාර්යයන්හි මානවයා නිරතවී ඇති බව අධ්‍යයන මගින් හෙළි වේ.

සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය, මානව ජනගහනය වර්ධනය වීම හා ශෂ්‍ය හෝග වගාවන් සඳහා ගොවි ප්‍රජාව අනුගත නොවීම ගැටුම තුළ ප්‍රකට කෘත්‍යයන් වී ඇත. ස්වභාවික පරිසරය, වනසතුන් හා මානව ක්‍රියාකාරකම් තුළනාත්මකව සිදුනොවීම, එම තුළනාත්මක නොවන කාරණා මානවයාගේ අභිප්‍රාය පරිදි දෛනික ක්‍රියාකාරකම් සමග බද්ධ කිරීම ගැටුමේ ප්‍රකට සාධකයෝ වෙති. ගැටුමේ සමඵන ක්‍රමවේදය සාම්ප්‍රදායික සාධක සමග අනුයාත කිරීම, කෘෂිකර්මාන්තය හා බැඳී ඇති සාම්ප්‍රදායික කන්නයන් සතුන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතා සමග බද්ධ වී තිබීම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වේ. ගුණවර්ධනගේ අධ්‍යයනය තුළ හරිත සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් අභිමිච්ච ගැටුම සඳහා හේතු වී ඇති බව සාකච්ඡා කළ ද එම සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් පාරිසරික සාධක හා මෙහා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමග සම්බන්ධවන ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කර නොමැත. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය මානවයාගේ සංකීර්ණ අවශ්‍යතා සහ භෞතික සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි සෘජු අවධානයක් යොමු කළ ද සත්ව ප්‍රජාවගේ මූලික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණයන් සමග සාකච්ඡා නොකිරීම උග්‍රතාවයක් වේ.

ද සිල්වා (2010) විසින් අනාවරණය කරනුයේ ඓතිහාසික ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාරය හා නූතන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නව හෝග වගාවන් සත්ව ප්‍රජාව හා මිනිසා අතර ගැටුම් නිර්මාණය වීම සඳහා මූලික පදනම වූ බවයි. ඓතිහාසික ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර සමයේදී වියළි කලාපයේ බොහෝ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා සංවර්ධනය වූ නිසා ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිය කෘෂි පරිසර පද්ධතියක් බවට පරිවර්තනය විය. පහත් තැනිතලා බිම් හා මිටියාවත්වල පිහිටි කෙත් බිම් ද පිටාර තැනිද කුඹුරු ඉඩම් බවට පත්වීමත් වඩාත් උස්බිම් ගෙවතු හා ගම්මාන බවට පත් වීම සත්ව නිජබිම මානවයා අත්පත් කර ගැනීම ගැටුම නිර්මාණය වීමේ පූර්වෝක්ති සාධක වේ. අධ්‍යයන දත්ත හෙලිකරන පරිදි වියළි කලාපය, තෙත් කලාපයට වඩා ඉතා වැඩි ජනගහනයකින් යුක්ත වූ අතර එහි ජනවාස ඉතා පහළ ලෙස පිහිටා තිබුණි. එබැවින් සත්ව ප්‍රජාවට වියළි කලාපයේ එතරම් ඉඩ ප්‍රමාණයක් තිබෙන්නට ඇතැයි සිතිය නොහැකි බව අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම මෙම වල්අලින් තැනින් තැන කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් ජීවත් වී ඇත. කෙසේ වුවත් අන්තර්මාධ්‍ය කැලැඹීමේ වැඩි ප්‍රමාණයක හා මුළු තෙත් කලාපයේම ජනගහනය ඉතා අල්ප වශයෙන් ජීවත් විය. මේ නිසා අලි ගහනය වැඩි වශයෙන් මෙම කලාප දෙකෙහි පිහිටි අන්තර්මාධ්‍ය කලාපය තුළ ජීවත් වන්නට ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් අනාවරණය කරයි. ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර බිඳ වැටීමත් සමග මිනිසුන් තෙත් කලාපයට සංක්‍රමණය වීමත් වියළි කලාපය ආශ්‍රිතව ද්විතයික වනාන්තර වර්ධනය වීම අලින්ගේ වාසභූමි අභිමි කිරීමට හේතු වී ඇත.

බණ්ඩාර (Bandara, 2002) පර්යේෂණ පත්‍රිකාව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති කාරණා ද වැදගත් වේ. එනම් ගෝලීය ආර්ථිකයකට මුහුණ දීම සඳහා මිනිසා නිරන්තරයෙන්ම වෙනස්වන ආර්ථිකය සමග තරගකාරීත්වයකට මුහුණ දෙන අතර එම ආර්ථිකයට මුහුණ දීමෙන් පුද්ගලික සාධකයන්ට මූලිකත්වය දීම විනා පරිසරයට හා වනසතුන්ට වන හානිය ගැන පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකරන බව අනාවරණය කරයි.

අලිමිනිස් ගැටුම විසඳීම සඳහා රජය මගින් නොයෙක් ක්‍රමවේදයන් යෝජනා කළත් දේශපාලනිකරණය තුළින් එම ගැටලුව විසඳීමට පවතින ඉඩ ප්‍රස්තා ඉතා අවම බව මොහුගේ තර්කය වේ. එමනිසා ගොවිතැන මගින් වනාන්තර විනාශ වීමත් එමනිසා වන සංරක්ෂණය නිසිපරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීමත් තුළින් පාරිසරික තර්ජන වර්ධනයවන අතර ඒ හේතුවෙන් අලිමිනිස් ගැටුම උග්‍ර වී ඇතිබව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම අලිමිනිස් ගැටුම සඳහා විසඳුම් සෙවීමට මෙම ප්‍රජාව වැය කරනු ලබන්නේ ද ඔවුන් විසින් තම පවුල වෙනුවෙන් වැය කළ යුතු මූල්‍ය වත්කම් බව පැහැදිලි කරයි.

තිරසාර පාරිසරික සංවර්ධනය හා මානව කේන්ද්‍රීයකරණය ගැටුම තුළ තුලනාත්මක සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් අනාවරණය කරයි. සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති තුළ තිරසාරත්වය පිළිබඳ සංකල්පයෙන් බැහැරව සංකීර්ණ මානව අවශ්‍යතා පරිසර ප්‍රතිලාභ සමග තුලනය කිරීමත් සම්පත් අවහාවිතයත් නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්ව ඇත. ස්වභාවික සම්පත් අධි පරිභෝජනය, කෘෂි කාර්මික පරිසර පද්ධතියක් බිහිවීම, සත්ව ප්‍රජාව අතික්‍රමණය කරමින් මෙගා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ග්‍රාමීය තලය තුළ ක්‍රියාත්මක වීම හා නිජ බිම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අවහාවිතය නිසා සම්පත් අත්පත් කරගැනීමට නොහැකිවීම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක මින් අනාවරණය කරයි. ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර බිඳ වැටීමත් සමග මිනිසුන් තෙත් කලාපයට සංක්‍රමණය වීමත් වියළි කලාපය ආශ්‍රිතව ද්විතියික වනාන්තර වර්ධනය වීම අලින්ගේ වාසභූමි අහිමි කිරීමට හේතු වී ඇත. මේ නිසා තිරසර ක්‍රමෝපායයන් සමථන ක්‍රියාවලියක් මගින් ඉටුකිරීමට වඩා තාවකාලික විසඳුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා අවධානය යොමු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි (ගුණවර්ධන, 2018, ද සිල්වා, 2010, Santiapillai, 1996). ගුණවර්ධන, ද සිල්වා හා Santiapillaiගේ අධ්‍යයනය තුළ හරිත සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් අහිමිවීම ගැටුම සඳහා හේතු වී ඇති බව සාකච්ඡා කළ ද එම සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් පාරිසරික සාධක හා මෙගා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමග සම්බන්ධවන ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කර නොමැත. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය මානවයාගේ සංකීර්ණ අවශ්‍යතා සහ භෞතික සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි සෘජු අවධානයක් යොමු කළ ද සත්ව ප්‍රජාවගේ මූලික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණයත් සමග සාකච්ඡා නොකිරීම ඌනතාවයක් වේ.

සාහිත්‍ය විමර්ශනයට අදාළ පර්යේෂණ සාහිත්‍ය පරික්ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය වන්නේ නූතන ගෝලීයකරණය, සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය හා නවීන කෘෂිකාර්මික ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කිරීම ගැටුමේ පාදක සාධක වී ඇති බවයි. නමුත් ගෝලීයකරණ ක්‍රියාවලිය සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් හා පාරිසරික විසංතුලනය සත්ව ප්‍රජාවගේ හා මානව කුටුම්භය ප්‍රජාවගේ ජනජීවිතය සඳහා බලපා ඇති ආකාරය මෙම පර්යේෂණ තේමාව පර්යේෂකයාගේ පර්යේෂණයේ වැදගත්කම හා අවශ්‍යතාවය ස්ථුට කරයි.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ගැටුමක් ප්‍රවණ්ඩත්වය මත පදනම් වූ සට්ටනයක් ලෙස කරුණාදාස (2003) ගැටුම් නිරාකරණයට හැඳින්වීමක් නමැති කෘතිය තුළ විග්‍රහ කර තිබේ. එවැනි ගැටුමක් දෙපාර්ශ්වයක් අතර හෝ කණ්ඩායම් කිහිපයක් අතර සිදුවිය හැකිබවත් එය ක්ෂුද්‍ර ගැටුමක සිට සාර්ව ගැටුමක් දක්වා දිශාගතවීම සඳහා ගැටුමේ අභිලාෂ ප්‍රමුඛවන බව අර්ථකථනය කර ඇත. පර්යේෂකයා විසින් අලිමිනිස් ගැටුම මෙම අර්ථකථනය විශ්ලේෂණ ප්‍රමුඛ කරගනිමින් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ගැටුමේ ස්වරූපය පදනම් සාධකය ලෙස යොදාගනිමින් තේමා පහක් යටතේ විග්‍රහයට ලක් කිරීම සිදුවේ.

- 1. ප්‍රමිතිර්භාවය, වයස් ව්‍යුහය හා ජීවිත අවධානම

2. ජීවිකා වෘත්තිය, කුටුම්භ දුර්ලභතාවය හා සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන දෙමුහුන්කරණය වීම
3. අධ්‍යාපන ක්‍ෂත්‍රයන්ගේ බිඳවැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර උනන්දු සම්බන්ධතාවය
4. කායික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම හා කුටුම්භය විසංවිධානය
5. අවධානම් සහගත ගෘහ කුටුම්භ හා අනුවර්තනීය ජීවන රටාව

ප්‍රමිතිර්භාවය හා ජීවිත අවධානම අතර පවතින සම්බන්ධතාවය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අලිමිනිස් ගැටුම හා වින්දිත ප්‍රජාවේ ප්‍රමිතිර්භාවය අතර සංයුක්ත සම්බන්ධතාවයක් හඳුනා ගත හැකිය. එම සංයුක්ත ව්‍යවහාරික සම්බන්ධතාවය පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

වගු සටහන් අංක 01- ප්‍රමිතිර්භාවය හා වයස් කාණ්ඩය අලිමිනිස් ගැටුමේ ස්වභාවය

වයස් ව්‍යුහය	මරණයට පත්වූ ප්‍රජාව		පූර්ණ ආබාධිත		අර්ධාබාධිත	
	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
18-35	03	12	12	18	01	17
36-45	06	14	08	15	05	14
46-55	04	17	06	19	12	11
55>	03	16	07	06	03	14

මූලාශ්‍රය:- කේන්ද්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

අධ්‍යයන දත්ත (වගු සටහන් අංක 01) අනාවරණය කරන පරිදි ප්‍රමිතිර්භාවය, වයස් ව්‍යුහය හා ගැටුම අතර සාප්‍ර සම්බන්ධතාවයක් දැකගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම මෙම සම්බන්ධතාවය ගැටුමක් සමග ජීවිත හානි අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සිදුවී ඇති ආකාරය තුළින් අනාවරණය කරගත හැකිය. ජීවිත හානි පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී පුරුෂයන් ගැටුම තුළින් බහුලව වින්දිතභාවයට පත්වී ඇත. කෘෂිකාර්මික, ධීවර හා ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයන්හි සේවාමුරය වඩාත් දීර්ඝවීමත් ආදායම් උත්පාදක කාර්යයේදී පුරුෂයා කේන්ද්‍රකරගත් රැකියා අවස්ථා බිහිවී තිබීමත් නිසා වින්දිත පුරුෂයන්ගේ ජීවිත අවධානම වර්ධනය වී ඇති බව අනාවරණය විය. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ උපප්‍රවර්ග කේතනයන් මගින් සනාථවන කාරණය නම් වයස අවුරුදු 46 -55 ක් පුරුෂ වයස් කාණ්ඩය ගැටුමේ කේන්ද්‍රීය වින්දිතයන් වී ඇති බවයි. මෙම කාණ්ඩය තරුණ වැඩිහිටි කාණ්ඩය නියෝජනය කරන ප්‍රජා කණ්ඩායම වේ. විශේෂයෙන්ම පුරුෂ වයස් ව්‍යුහය තුළ ද මරණයට පත්වූ පුරුෂ කාණ්ඩය මෙම විශාල රේඛාවේ නියෝජනය වීමත් අනෙකුත් වයස් කාණ්ඩ හා සැසඳීමේ දී ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තා මූලික පවුල් බිහිවීම සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත. පූර්ණ ආබාධිතභාවයට පත් වූ වින්දිත පුරුෂ ප්‍රජාවද ස්ත්‍රී ප්‍රජාව හා සැසඳීමේ දී ඉහළ අගයක් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ “ආදායම් උත්පාදකයා” ආබාධිතභාවයට පත්වීම කුටුම්භ සුබසාධනය තුළින් අවධානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත්වීමට හේතු වී තිබේ. මේනිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ කාන්තාවගේ භූමිකාව වඩාත් සංකීර්ණ වීමේ ස්වභාවයක් හඳුනා ගත හැකිය. ආදායම් උත්පාදන කාර්ය, ගෘහීය කටයුතු හා සාන්තු සේවිකාවක ලෙස කාර්යභාරය සංකීර්ණ වීම ගැටුම කාන්තාව වින්දිතභාවයට පත් කිරීමට හේතු වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේනිසා පුරුෂයාගේ කාර්යභාරයෙන් කොටස් කුටුම්භයේ පිරිමි දරුවන් සඳහා ලබාදීම “ඡායා පුරුෂ කාර්යභාරය” සඳහා අනුගත කිරීමක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. මේනිසා අනාගත භූමිකාව සඳහා පෙරහුරුවක් ගෘහ කුටුම්භයේ පිරිමි දරුවන් සඳහා ලබාදීම ගැටුමේ නිලීන සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය

කළ හැකිය. මේනිසා පීනෘ කාර්යභාරය පිරිමි දරුවන් සඳහා අනුගත කිරීමත් එම අනුගත කිරීමේ කාල රේඛා දීර්ඝ වීමත් නිසා ළමුන් පාසල් අධ්‍යාපනය අතරමග නවතා දැමීමට ද හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ගැටුම තුළ ප්‍රමිතිරීභාවය නැමති සාධකය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර අවිච්ඡින්න සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව සනාථ කළ හැකිය. එය පහත ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කළ හැකි වේ.

රාමු අංක 01
ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයන අංක 01-කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරත කාන්තාවක් ,අවුරුදු 36, හම්බෙගමුව

“මහත්තයා පැල් රකින්න ගිහිල්ලා තමයි අලියා ගහලා ඔත්පල වුණේ. දැන් මාස 06ක් විතර වෙනවා. මට දැන් ළමයිගේ වැඩයි, හේනේ වැඩයි, මෙයැයිට සාත්තු කරන්නයි ගියාම පැය 24ම ඉවරයි. මොකද මෙයැයි එක තැන් වුණාට පස්සේ ඇදේම තමයි ඔක්කොම කාර්යයන් කරන්නේ. ඒවා අස්කරලා උදේට කෑම උයලා ළමයි ඉස්කෝලේ ඇරලා ආයිත් හේනට ගිහිල්ලා ඒකෙන් වැඩ කරලා දවල් 12.00 එන්න ඕන. කට්ටියට කන්න උයන්න. තේ දෙන්න. ඊට පස්සේ ළමයි ආවට පස්සේ ආපහු හේනේ වැඩට යන්න ඕන. ගිහිල්ලා එද්දී හැන්දෑවේ 6.00-7.00 වෙනවා. සමහර දවසට රැ වෙලා එන්න බයයි අලියා එන පාටේ රැකගෙන ඉන්නවා. මට ඔක්කොම වැඩ කරන්න බැරිනිසා මගේ ලොකු පුතා ඉස්කෝලේ ගමන නතර කරා ගිය අවුරුද්දේ. එයා 10 පන්තියට විතරයි ගියේ. තාත්තගේ වැඩයි හේනේ වැඩයි ගෙදර අනෙක් වැඩයි කරන්න බැරි නිසා එයා ඉස්කෝලේ ගමන නතර කරලා. මාත් එක්ක හේනට යනවා. සමහරදාට මට හේනට යන්නේ නැති වුණාම පුතා තමයි හේනේ වැඩ කරන්නේ.

රාමු අංක 01ට අනුව ගෘහ කුටුම්භය තුළ කාන්තාව අලි මිනිස් ගැටුම නිසා මරණයට පත්වීම පුරුෂයන් සමග සන්සන්දනය කිරීමේ දී පහළ අගයක් ගෙන ඇත. කාන්තාවන්ගේ මියයාම ගෘහ කුටුම්භයේ පුරුෂයාගේ භූමිකාව සංකීර්ණ වීමට හේතුවී ඇති අතර “ඡායා කාන්තා භූමිකාව” සඳහා අනුගත වීමට හේතු වී ඇත. ගෘහීය කටයුතු සඳහා පුරුෂයාගේ භූමිකාව වෙනසියාවකට ලක්වීම කාන්තා කාර්යභාරය සඳහා පෙරහුරුවක් ලබාදීම වේ. මේනිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ ගැහැනු දරුවන් තීරණාත්මක සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. එනම් පියාගේ ගෘහීය කටයුතු සඳහා සහයෝගී කණ්ඩායමක් ලෙස ගෘහය තුළ කටයුතු කරනු ලැබේ. මේ නිසා පියාගේ බහුවිධ කාර්යභාරයේ දී ගෘහීය කටයුතු සඳහා “අත්උදවිකරුවන්” ලෙස ගැහැනු දරුවන් කටයුතු කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුරුෂ මූලික ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තාවගේ වියෝවීම ගෘහමූලිකයාගේ භූමිකාව කාන්තා මූලික ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තාවගේ කාර්යභාරය මෙන් වඩාත් සංකීර්ණ වී නොමැත. නමුත් ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක කුටුම්භය තුළ දාරක කාර්යභාරය විසුක්ක වීමටත් ඔවුන්ගේ ස්වයං සාධන අවශ්‍යතා බිඳවැටීමටත් හේතුවී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව අර්ධාබාධිතයන් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක ගොඩනංවා ඇති බව සනාථ කළ හැකිවේ. පුරුෂයන් මෙම ගැටලුවෙන් වඩාත් වින්දිතභාවයට ලක් වී ඇති අතර එය කුටුම්භයේ ආර්ථික හා සුබසාධන කාර්යභාරයන් විසුක්කපන්න වීමට හේතු වී තිබේ.

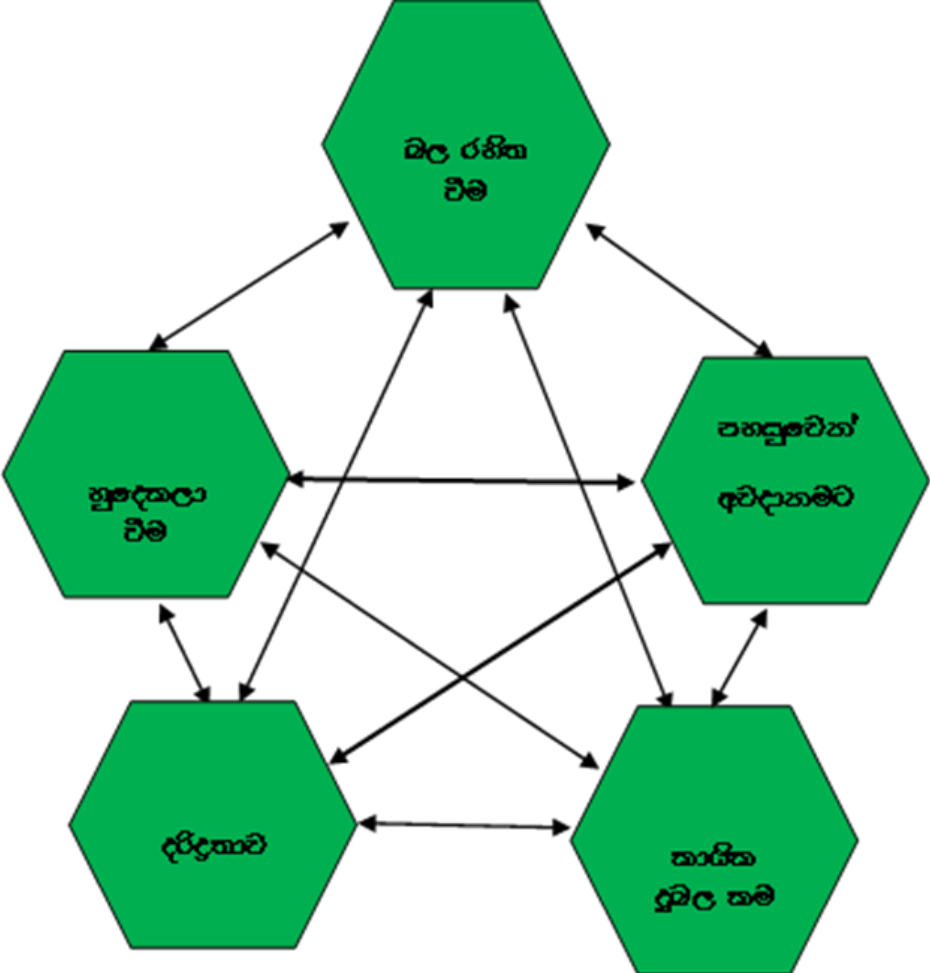
රාමු අංක 02
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 01-කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරත පුරුෂ කණ්ඩායමක් , හම්බෙගමුව

“ මේ ගමේ අලියා ගහලා ගොඩක් පිරිමි අය ඔත්පල වෙලා ඉන්නවා. සමරුන්ට ජීවිත කාලයටම නැගිටින්න බැහැ. තවත් සමහර අයට තමන්ගේ වගා කටයුතු කරගන්න බැරි තරමට ඔත්පල වෙලා. ගෙදර මායිසා හිටියත් ඒ අයට පිරිමි අපි වගේ හේන්වල වැඩ කරන්න බැහැ. හේන්වල පොඩි පොඩි වැඩ ඔය ගැනු උදවිය කළත් මහන්සි වෙලා කරන වැඩ කරන්න බැහැ. එහෙම වුණාම එක්කෝ පවුලේ වැඩිමහල් පිරිමි ළමයෙක් හිටියොත් ඒ ළමයා වගාවේ වැඩ කරනවා. ඒත් උන් කම්මැලිනම් හේන්වල කුලියට වැඩ කරගන්නවා. එහෙම

නැත්නම් බදු දෙනවා. හැබැයි බදු දුන්නම හේන් විනාශ වෙනවා. හරියට හේනේ කුඹුරේ නියර වැට බදින්නේ නැහැ. පොළොවේ සාරවත් පස් කොටස් ආරක්ෂා කරන්නෙන් නැහැ. එහෙම වුණාම කුඹුර හේන ඉඩම අයිතිකාරයාට තමයි පාඩු. ඔත්පලවෙන්න ඉස්සේලා රු. 10000 ආදායමක් ගත්ත නම් බදුදීලා හරි කුලී දීලා හරි අද ගන්න පුළුවන් රු. 5000ක් වගේ. මේක ඉතිං මේ අලි කරදරෙන් අපි වෙච්ච ලොකුම හානිය. දරු පවුල් ඔක්කොම අනාතයි මේ වැඩෙන්.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා කුලී ශ්‍රමය සපයා ගැනීමට සිදුවීම, කෘෂිකාර්මික ඉඩම් බදු දීම හෝ පුරන් වීම කුටුම්භයේ ක්‍රියාශක්තිය හීනවීමට හේතු සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. ගෘහ කුටුම්භය තුළ පුරුෂයන් ආබාධිතභාවයට පත්වීම ගෘහීය හා ආදායම් උත්පාදක කාර්යයේදී තීරණාත්මක සාධකයක් වී ඇත. එමනිසා පුරුෂ කාර්යභාරය ගෘහය හා ආර්ථික කාර්යයේදී අහිමිවීම කුටුම්භ සුබසාධනය සඳහා ප්‍රතිභානාත්මක කාරණයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ද වින්දිත ප්‍රජාව විහීනතා උගුලකට හසුවී ඇතිබව සනාථ කළ හැකිය. විහීනතා උගුලෙහි අඩංගු සියලු සංරචක, එනම්, දරිද්‍රතාව, කායික දුබලතාව, අවදානමට පහසුවෙන් ගොදුරු වීම, හුදෙකලාබව සහ බලරහිත වීම මෙම වින්දිත ප්‍රජාව සමග පැවැත් වූ කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ප්‍රත්‍යාසික අධ්‍යයන මගින් අනාවරණය විය. විහීනතා උගුලෙහි සංරචක එකිනෙක හා සම්බන්ධ වන අතර ම එක් සංරචකයක් අනෙක් සංරචකය ශක්තිමත් කරන බව සැලකිය යුතු ය.

රූප සටහන් අංක 01- වින්දිත ප්‍රජාව විහීනතා උගුලට ලක්ව ඇති ආකාරය

මූලාශ්‍රය: Chambers,1983.

රූප සටහන් අංක 01ට අනුව වින්දිතයන් ආර්ථික වශයෙන් දුර්වලතාවට පත් වී ඇති අතර එහි ප්‍රධාන සංරචකය වී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ ආදායම් උත්පාදක කාර්යයන් දෛනිකව පවත්වා ගෙන යාමට අපහසුවීමයි. එසේම, කායික දුර්වලතාව ආර්ථික සාමාජීය වශයෙන් ද වින්දිතයන් සහ ඔවුන්ගේ කුටුම්භ ආන්තිකරණය වීමට හේතු වී ඇත. සාමාජීය වශයෙන් මෙන් ම මානසික වශයෙන් ද හුදෙකලා වීම ඔවුන් බල රහිත ප්‍රජා කණ්ඩායමක් බවට පත්කිරීමට හේතුවී ඇති බව අනාවරණය වේ. එහෙයින්, ඔවුන් නිරතුරුව ම අවදානමකට ගොදුරුවීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇත. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ විහිනතා උගුලෙහි සංරචක එකිනෙක හා සම්බන්ධ වන අතර ම එකක් අනෙකක් ශක්තිමත් කරන බව ය. එහෙයින් වින්දිතයන් විසින් මුහුණ පාන ගැටලු වෙන් වෙන් වශයෙන් ගෙන විසඳීම එතරම් ප්‍රතිඵලදායක නොවනු ඇත. එහෙයින්, විහිනතා උගුලෙහි විවිධ සංරචක කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරන විසඳුම් සමුච්චයක් සඳහා දිගුකාලීන මැදිහත්කරණයක් මගින් විසඳුම් ක්‍රියාවලියකට යොමුවීම වඩාත් ප්‍රශස්ථ වේ.

පුම්තිරිභාවය යන සාධකය ගැටුම කෙරෙහි සෘජු දායකත්වයක් පවතින අතර මානව ජනජීවිතයේ ජීවත්වීමේ අයිතිය අහිමි කර ඇත. කෘෂි ජීවිතය පුම්තිරිභාවය නැමති සංකල්පය මත තදාත්මිකරණය වී ඇති අතර එම කාරණය කුටුම්භය තුළ පුද්ගලයාගේ අයිතිවාසිකම් අහිමිවීමක් මෙන්ම දෛනික කාර්යභාරයන් ව්‍යාකූල වීමට හේතු වී තිබේ. කුටුම්භය තුළ සාමාජිකයන්ගේ අහිමිවීම සමස්ත කුටුම්භයේ කාර්යභාරය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මියගිය සාමාජිකයාගේ අහිමිවීම කුටුම්භයේ අනෙකුත් සාමාජිකයන්ගේ අධ්‍යාපනය, ආර්ථික හා මනෝසාමාජීය ගැටලු නිර්මාණය වීමට හේතුවී ඇති බව සනාථ වේ. මෙම කාරණයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී කුටුම්භ සාමාජිකයන්ගේ පුම්තිරිභාවය යන සාධකය හා ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් මෙන්ම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක බිහිකිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය වීමට අවකාශය සැලසී ඇති බව අනාවරණය වේ.

ජීවිකා වෘත්තිය, කුටුම්භ දුර්වලතාවය හා සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන දෙමුහුන්කරණය වීම

ශ්‍රී ලාංකේය ජන සමාජය තුළ ග්‍රාමීය දුර්වලතාවයෙන් පෙළෙන මුළු ජනගහනයෙන් 80%ක් වියළි කලාපය තුළ වාසය කරයි (ගුණරත්න, 2009). වර්ෂය මුළුල්ලේම ඒකාකාරී වර්ෂාපතනයක් නොලැබෙන වියළි කාලගුණය අර්ධ වාර්ෂිකව පවතින මෙම කලාපය තුළ අස්වැන්න සඳහා ආදායම් ඉපයීම සිදුකරන්නේ වර්ෂාපතනය පවතින කාලගුණික තත්ත්වයන් යටතේය. මේනිසා කෘෂි ආදායම් උත්පාදන කාර්යයේදී ගොවි ප්‍රජාව ආන්තිකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේනිසා කෘෂිකාර්මික ජීවිකා වෘත්තිය හා දුර්වලතාවය අතර ඌනපුරක සම්බන්ධතාවයක් (අතපත්තු, 2011, Bandara, 2005) පවතින අතර එය ගැටුමේ නිලීන සාධක වී ඇත. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය හා මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගයන් වූ අතර එම ජීවනෝපායන්වලින් ඉවත්වීම විකල්ප ජීවනෝපායන් සඳහා යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය. වේතන ලබන කුලී රැකියාවන්වල නියුක්ත වීම, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය හා කුඩා ව්‍යවසායකයන් ලෙස ජීවිකා වෘත්තීන්හි නියුක්තවීම සුවිශේෂී කරුණක් වේ.

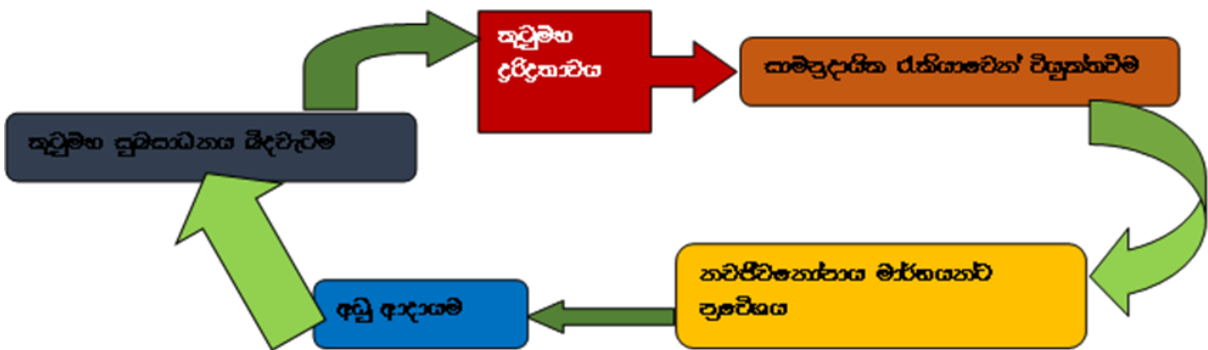
රාමු අංක 03
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 02-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව ජනපදය

අපිට ගොවිතැන් කරන්න, මාලු රස්සාව කරන්න දැන් වෙද්දී බැහැ. ගොඩක් අය මේ රස්සාවලින් අයින් වෙලා කුලී වැඩ කරනවා. සමහර අය ගඩොල් කපනවා, වැලි ගොඩදානවා තවත් සමහර අය රත්තපුරේ පැත්තේ ගිහිල්ලා පනල් භාරනවා. එහෙම නැති අය කාඩ් බඩු හදාගෙන ගිහිල්ලා විකුණනවා. අපි ආසයි ගොවිතැන් කරන්න. ඒත් මේ අලි ප්‍රශ්නය නිසා අපිට ඒවා කරන්නත් බැහැ. හරිහමන් ආදායමක් ගන්නත් බැහැ. මොකද යල කන්නය ආරම්භ වෙනකොට අලින්ගේ හානිය වැඩියි. මුළු වගාවම පාලු කරනවා. එහෙම නැත්නම් ගම්මානයන්ට ඇවිල්ලා අටුවේ තියෙන වී ටික හරි විනාශ කරලා යනවා. ගොඩක් අය ණය වෙලා

තමයි වගා කරන්නේ. එහෙම කරලා අස්වැන්න අලින්ගෙන් විනාශ වුනොත් ඒ පාඩුවත් ගොයියට තමයි එන්නේ. ඒක නිසා කුලියක් මලියක් කරගෙන ඉන්න එක හොඳයි.

රාමු අංක 03ට අනුව සාම්ප්‍රදායික ජීවනෝපාය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කරගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම ජීවනෝපාය මාර්ගයන්ගේ නවීකරණය කුටුම්භයේ සුබසාධනය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති අතර කුටුම්භ ඒකකය ද විපරිවර්තනයකට ලක්වී ඇත. සාම්ප්‍රදායික කෘෂි හා ධීවර පවුල කුලී ශ්‍රමික පවුල, ව්‍යවසායකත්ව පවුල හා නිෂ්පාදන පවුල් ඒකක බවට විපරිවර්තය වී ඇති බව අනාවරණය කරගත හැකිය. මේ නිසා කෘෂිකාර්මික පවුල් ඒකකය තුළ සාම්ප්‍රදායික සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන ධර්මතා නව්‍යකරණයට ලක් වී නව සංස්කෘතිකයක් ව්‍යුත්පන්න වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මෙම නව සංස්කෘතික හර පද්ධතිය කුටුම්භ දුර්වලතාවය වර්ධනය කිරීමට මෙන්ම සමූහ සංගක්තිය විසුක්ත කිරීමට ද හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

රූප සටහන 02: කුටුම්භය දුර්වලතාවය සඳහා බලපා ඇති නිලීන සාධක

ග්‍රාමීය අංශය තුළ දුර්වලතාවයේ කේන්ද්‍රීය සාධකයක් ලෙස කුටුම්භ ණය ලබා ගැනීම ඉහළ යාම නැමති සාධකය දැක්විය හැකිය (Chambers, 1983) මේනිසා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව ණය උගුලකට හසුවී ඇති බවත් එය ඔවුන්ගේ කුටුම්භ සුබසාධනය පහළ වැටීමටත් හේතු වී ඇත. විශේෂයෙන්ම සම්පත් කළමනාකරණයේ පවතින අකාර්යක්ෂමතාවය හා සම්පත් උපයෝජනයේ පවතින දුර්වලතාවය ණය උගුලකට පුද්ගලයා හසුවීම සඳහා හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව ද ණය ලබා ගැනීම සඳහා සීග්‍රයෙන් පෙළඹී ඇති අතර එය කුටුම්භය තුළ සුබසාධනය හා ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා අතර තුලනය වීමක් දැකිය හැකි වේ.

වගු සටහන් අංක 02- ණය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිචාරකයා අභිප්‍රේරණය කළ සාධක

කාරණය	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය	සමස්ත ප්‍රතිශතය
	එ		ජනපදය		
උගාකටයුතු	06	21.4	05	22.7	22
අධ්‍යාපන කටයුතු	05	17.9	04	18.2	18
අලිච්ච ඉදිකිරීම	12	42.9	10	45.5	44
පරිභෝජන කටයුතු	03	10.7	02	9.1	10
සෞඛ්‍ය කටයුතු	02	7.1	01	4.5	06
මුළු සංඛ්‍යාව	28	100	22	100	100

මූලාශ්‍රය:- කේන්ද්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

වගු සටහන් අංක 02ට අනුව අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාවගේ කේන්ද්‍රීය ගැටලුව බවට අලි මිනිස් ගැටුම පත්වීමත් ගැටුම සමථනය සඳහා අලි වැට ඉදිකිරීම විසඳුම් ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධානම සාධකයක් විය. රාජ්‍ය අංශය මගින් අලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ගයන් ගෙන තිබුණත් එය නිසි පරිදි නඩත්තු නොවීම හා රාජ්‍ය අංශයේ නිලධාරීකරණ ගැටුම විසඳීම සඳහා සත්‍යතා පූර්වක ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය නොකිරීම නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ගැටුම විසඳීම සඳහා ප්‍රජාව තම ගෘහය හා ඉඩම් වටා පෞද්ගලිකව විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා කටයුතු කර ඇත. විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා දෛනික ජීවිතයන් ඉහළ යාම හා අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට අධික මිලක් වැය වීම නිසා ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇත. එය ඔවුන්ගේ දෛනික පාරිභෝජන අවශ්‍යතා මෙන් තුන්ගුණයක් වන බව අනාවරණය විය.

රාමු අංක 04
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 03-ගොවිතැන් හා මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තයේ නිරත පුරුෂයන් සමග පැවති, හම්බෙගමුව/ හම්බෙගමුව ජනපදය

වනජීවී එකේ නිලධාරී මහත්තුරු ගමේ අලි වැට කැවුණහම එන්නෙන් නැහැ. හැමදාම පැමිණිලි කරලත් එන්නේ නැහැ. බෝලෙ පාස්කර කර අර මහත්තයා ළගට යන්න අර මිස් හමුවෙන් කියලා වැඩේ පරක්කු කරනවා. කොච්චර කිව්වත් ඒ අයට අපේ ප්‍රශ්නෙ ගාණක්වත් නැහැ. වැට හදන්න එන්නේ එක්කෝ අලි ඇවිත් ගමේ වගාවන්ට හරි මිනිහෙක් මැරුණොත් විතරයි. ඒක නිසා අපි අපිම දැන් වැට ඉදිකරගෙන යන්නේ. සාමාන්‍යයෙන් එක් කෙනෙක්ට වැට තනියෙන් හදාගන්න රු. 50000ක් විතර යනවා. ඒ වගේම එන අයට කෑම දෙන්නත් ඕන. හවසට බොන්න දෙන්නත් ඕන. අපිට මේ වියදම් දන්න අමාරුයි. අපේ මාසෙකට ගෙදරකට යන වියදම වගේ දෙගුණ තුන් ගුණයක් යනවා මේ වැඩේට. ඒක නිසා කොහොම වුණත් මේ අලින්ගෙන් අපි පරිස්සම් වෙන්නත් අපේ වගාවන් ආරක්‍ෂා කරගන්නත් ඕන නිසා ණය වෙලා අලි වැට ගහගන්නවා. අපි රත්තරන් බඩු උගස් කියලා හරි පොලී මුදලාලිගෙන් 20% පොලියට හරි සමෘද්ධියෙන් ණය අරගෙන හරි තමයි මේ වැඩේ කරන්නෙන්. වනජීවී එක හරියට මේ ප්‍රශ්නෙ විසඳුව නම් අපි මේ විදියට ණය ගන්න ඕනේ නැහැ නේ.

රාමු අංක 04 අනුව වී ගොවිතැන හා හේන් ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපායන් බවට පත් කරගත් මෙම ප්‍රජාව කෘෂිකාර්මාන්තයෙන් යැපීම සිදුවේ. කෘෂිකාර්මාන්තය සඳහා පුනරාවර්තන වියදම් දෛනිකව උච්චාවචනය වීමත් ආම්පන්න නඩත්තු කිරීම සඳහා විශාල වියදමක් දැරීමට සිදුවීම නිසා ණය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රජාව පෙළඹී ඇති බව අනාවරණය විය. එය සමස්ත නියැදියට අනුව 22% ක් වේ. මූල්‍ය උද්ධමනය, වෙළෙඳපොළ තුළ ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණයන් ක්‍රියාත්මක නොවීම හා තරගකාරීත්වය යන සාධකයන්ගේ විචලනාවය හා ආදායම් උච්චාවචනය යන සාධකයන් ප්‍රජාව වගාවන් සඳහා ණය ලබා ගැනීමට පෙළඹී තල්ලු කිරීමේ සාධකයෝ වෙති. වගාවන් තුළින් ලැබෙන ආදායම හා වර්තන වියදම් අතර ප්‍රතිභානාත්මක සම්බන්ධතාවය ණය උගුලට හසුවීමේ සාධකයෝ වෙති. විශේෂයෙන්ම වගාබිම උගස් කිරීම, තම ගෘහය උකස් කිරීම හා වගාබිමේ ඵලදාව උකස් කිරීම තුළින් වගා කටයුතු සිදුකරන බව අනාවරණය විය. මේනිසා ආදායම හා වියදම අතර සෘණාත්මක පරතරය පුද්ගලයා විහිනතා උගුලකට හසු කිරීමට හේතු වී ඇත.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයන් ද්විත්වය තුළ ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා බලපා ඇති තල්ලු කිරීමේ සාධකයක් ලෙස අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වියදම් දැරීමට සිදුවීම දැක්විය හැකිය. පාසල් උපකරණ මිලදී ගැනීම, උපකාරක පත්ති සඳහා වියදම් දැරීම, පාසලේ උත්සව අවස්ථා සඳහා වියදම් දැරීම යන කාරණයන් මෙහි දී ප්‍රමුඛ වේ. ප්‍රත්‍යයයික අධ්‍යයන හා අවිධිමත් සාකච්ඡා තුළින් අනාවරණය වූ පරිදි අලින් විසින් පාසලේ ගොඩනැගිලිවලට හානි කිරීම හා වගාවන් විනාශ කිරීම යාවත් කාලීන කිරීමට සඳහා දෙමාපියන්ගෙන් මූල්‍යය දායකත්වය ලබා ගෙන ඇත.

රාමු අංක 05
ප්‍රත්‍යයයික අධ්‍යයන අංක 02-පුරුෂ, අවු:45, මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය,හම්බෙගමුව ජනපදය

රතඹලාගම ක.වි. හම්බෙගමුව ජනපද කණිෂ්ඨ විද්‍යාලයට අලින් ඇවිල්ලා තාප්පෙයි, ප්‍රධාන ශාලාවේ ගොඩනැගිල්ලකටයි විනාශ කරලා තිබුණා. ඒ විතරක් නොවෙයි ළමයි කෘෂිකර්මයට කරපු එළවළු පාත්ති ඔක්කොම විනාශ කරලා තිබුණා. ඒකට එක ළමයකුගේ ගෙදරකින් රු. 3000 ගාණෙ එකතු කෙරුවා. සමහර අයට ඒ මුදල ගෙවා ගන්නවත් සල්ලි නැහැ. මොකද ගොඩක් අයගේ වගාවන් පාලුවෙලා තියෙන නිසා සල්ලි නැහැ. සමහර අය මේ මුදල ගෙවලා තියෙන්නේ තමාගේ කණේ කරේ තියෙන දේවල් බැංකුවට තියලා.

රාමු අංක 05ට අනුව අධ්‍යාපන පුනරාවර්තන වියදම්වලින් පාසලේ භෞතික වත්කම් ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම නිසා ප්‍රජාව ආර්ථික සාධකය තුළින් ආන්තීයකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය වේ. අධ්‍යාපන වියදම් ප්‍රකට කෘත්‍යයන්හි අනාවරණය වීමත් කුටුම්භ ආදායම තුළ මූල්‍ය වත්කම් සුබසාධන කාර්යය සඳහා වෙන්කිරීමට නොහැකිවීමත් නිසා පුද්ගලයා ආදායම තුළින් ද ආන්තීයකරණයට ලක් වී ඇත. මේනිසා ගැටුමේ ප්‍රකට සාධක තුළින් පුද්ගලයා ආන්තීයකරණයට ලක්වීමත් ආදායම් සාධකය බිඳවැටීමත් කුටුම්භයේ සුබසාධනය කාර්යයන් අකර්මණ්‍ය වීමට හේතු සාධක වී ඇති බව අනාවරණය වේ. මේනිසා කුටුම්භය තුළ අන්‍යෝමීය සාධකයන් වර්ධනය වීමට ගැටුම පුරවා කෘත්‍යයක් සපයා ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

දෛනික පරිභෝජන අවශ්‍යතා සඳහා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. සමස්ත නියැදියට අනුව එය 10% ක් වේ. කෘෂිකාර්මික හා අලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා කුටුම්භ ආදායමෙන් විශාල මුදලක් වැයවීම නිසා දෛනික පරිභෝජන අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමට පුද්ගලයා ණය ලබාගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇත. විශේෂයෙන්ම පරිභෝජන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා ණය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම ගැටුමේ නිලීන සාධකයන් වී ඇති අතර එය ගැටුමේ තිරස් සාධකයන් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා මූලික අවශ්‍යතා තුළින් ප්‍රජාව ආන්තීයකරණයට ලක්වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

පුද්ගලයකුගේ කායික හා මානසික නිරෝගී සුවය සඳහා සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයක් ගත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතය දෛනික කාර්යයන් මනාව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා උත්සුක වේ. අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹුම් සාධකයක් ලෙස සෞඛ්‍ය කාර්යයන්

පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය කාරණය දැක්විය හැකිය. කුටුම්භය තුළ නිදන්ගත රෝගයන්ගෙන් පෙළෙන වැඩිහිටියන් හා කායික හා මානසික ආබාධයන්ට ලක් වී ඇති කුටුම්භයේ සාමාජිකයන්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට පුද්ගලයා ණය ලබා ගැනීමට පෙළඹී ඇත. මේ නිසා සිය කායික අවශ්‍යතා සංකාප්ත කර ගැනීම සඳහා ණය මත යැපීමට සිදු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අධ්‍යාපන කෘතියන්ගේ බිඳ වැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර අනුපූරක සම්බන්ධතාවය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම, අලිමිනිස් ගැටුම හා කුටුම්භ සුබසාධනය වැටීම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් දැකගත හැකිවිය. මෙම අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවස්ථාවන්හි සිට ද්විතියික අධ්‍යාපන අවස්ථා දක්වා පරාසගත විය. පාසලට දෛනිකව පැමිණීමට අවස්ථාව නොමැතිවීමේ සිට අඩු වයසින් පාසල් අධ්‍යාපනය හැරයාම දක්වා මෙම සංක්‍රාන්තික අවස්ථා අනාවරණය විය. පහත වගු සටහන මගින් මෙය තවදුරටත් සනාථ කළ හැකිය.

වගු සටහන් අංක 03- අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර සම්බන්ධතා

කාරණය	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය (%)	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය (%)	සමස්ත ප්‍රතිශතය (%)
පාසලට දෛනිකව නොපැමිණීම	08	28.6	04	18.2	24
පාසල් අධ්‍යාපනය අතරමඟ තතරවීම	10	35.7	11	50	42
නියමිත වේලාවට පාසල අරඹන නොකිරීම	02	7.1	02	9.1	08
අධ්‍යාපන කටයුතු නිසි පරිදි ඉටුකරගත නොහැකිවීම	05	17.9	02	9.1	14
ගුරුපුරප්පාඩු	03	10.7	03	13.6	12

මූලාශ්‍රය:- කේෂ්ත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

වගු සටහන් අංක 03හි දක්නට ඇති අනාවරණය කරන පරිදි අධ්‍යාපනය අවස්ථා සාධනය කරගැනීම මගින් උඩුකුරු වලාකුළුවකට විතැන්වීම සඳහා පුද්ගලයාට ඇති අවස්ථාවන් අහිමිවීමක් සිදු වී ඇත. විශේෂයෙන්ම අධ්‍යාපනය මගින් ලබා ගන්නා සාධන තත්ත්වය අහිමිවීමක් නිර්දේශිත විෂය කරුණු ඉගෙනීමට අවස්ථා අහිමිවීමත් නිසා සමාජය තුළ ස්ථරායන සාධකයන් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. තෝරා ගත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් දෙකෙහි අධ්‍යාපනය ලබන ළමුන් සඳහා විෂය නිර්දේශිත ආවරණයන් නොලැබීම හා එම විෂය කරුණු ඉගෙනීමට අවස්ථාව හිමි මත සමාජය තුළ අධ්‍යාපනය ලබන අවශේෂ ළමුන් සමග ස්ථරායනික සාධකය මගින් වලාකුළුවකට පත්ව ඇති බව අනාවරණය සාධක වේ. එමනිසා අධ්‍යාපන සාධකය මගින් මෙම ළමුන් අවධානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත් වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. පාසලට දෛනිකව ළමුන්ට සහභාගිවීමට හැකියාවක් නොමැතිවීම නිසා දෛනිකව විෂය කරුණු ආවරණය කරගත නොහැකිවීමත් එමනිසා නියමිත වර්ෂයට අදාළ විෂය නිර්දේශය ආවරණය කරගැනීමට නොහැකිවීම අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අවස්ථා අහිමිවීමක් වේ. එය මුළු අධ්‍යයනයට අනුව 24% වැනි ඉහළ අගයක් වේ.

පාසල් අධ්‍යාපනය විධිමත් ආකාරයෙන් ලබාගැනීමට නොහැකිවීමත් අධ්‍යාපනය අතරමග නතර වීමත් අතර සහසම්බන්ධතා රටාවක් නිර්මාණය වී තිබේ. නියමිත අධ්‍යයන වර්ෂයට අදාළ විෂය නිර්දේශය ආවරණය නොවීමත් විෂය ඉගැන්වීම සඳහා විධිමත් ආචාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැතිවීමත් නිසා පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පුද්ගලයෙක් විතැන්වීම සිදුවිය හැකිය. මේ නිසා අනාගතය තුළ සාධිත තත්ත්වය ගොඩනගා ගැනීමට පවතින අවස්ථා අභිමිච්ඡා සිදුවේ.

රාමු අංක 06
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 04-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව ජනපදය

මේ ගමේ ගොඩක් ළමයි සාමාන්‍ය පෙළවත් කරන්නේ නැහැ. මොකද හරිහමන් ගුරුවරයෙක් මේ ගමේ ඉස්කෝලට එන්නෙත් නැහැ. ආවත් මාසයක් විතර ඉඳලා අස්වෙලා යනවා. සමහර විෂයන් උගන්වන්න ගුරුවරු ඇත්තෙත් නැහැ. සමහර විෂයන් පාසලේ ඇත්තෙත් නැහැ. එකම ගුරුවරයා විෂයන් තුනක් හතරක් උගන්වනවා. මෙහෙම වෙනකොට ළමයිනට පාසල් අධ්‍යාපනය එපා වෙනවා. ඒක නිසා ගොඩක් අය පාසල් අධ්‍යාපනයට කලින්ම සමුදෙනවා. ඉතාම අඩු පිරිසක් තමයි සාමාන්‍යපෙළවත් කරන්නේ. මේ ප්‍රශ්නය ගැහැනු පිරිමි ළමයි ඔක්කෝම අතර තියෙනවා. පහුගිය අවුරුදු 3ක් තිස්සේ මේ ගමේ ගොඩක් ළමයි සාමාන්‍ය පෙළවත් කළේ නැහැ. එහෙම කරත් කරන්නේ ළමයි 7-8ක් විතරයි. ඒ ළමයිගෙනුත් එක්කෙනෙක් දෙන්නෙක් ඇර අනෙක් ළමයි පාස්වෙන්නේ නැහැ. මේක මේ ගමේ ළමයිනට අත්වෙව්ව මහ කරුම ඉරණමක්. ඊට පස්සේ ළමයි ගාමන්ටි නැත්නම් හේන්වල වැඩ කරන්න යනවා. නැත්නම් අඩු වයසින් කසාද බැඳගෙන මහ දුක්කරදරත් එක්ක ජීවත් වෙනවා. මේ ඉරණම අත්වෙලා තියෙන්නේ මේ අලි ප්‍රශ්නය නිසා තමයි. සමහර ළමයි පාසල් යන්නෙත් ආවට ගියාවට මොකද ඒ ළමයිනට ඉගෙනගන්න ඕනකමක්වත් ඒ සඳහා දෙමාපියන්ගේ පෙළඹවීමක්වත් නැහැ. සමහර ළමයි ඉස්කෝලේ යන්නේ මාසයකට දවස් දෙක තුනක් විතරයි. ඒකට හේතුව තමයි මේ අලි ප්‍රශ්නය. මොකද පාසලට උදෙත් යන්න පිටත් වුණත් යන මග දෙකුත් පලක අලි ගැවසෙනවා. ඒක නිසා දෙමාපියෝත් බයයි ළමයි යවන්න. ළමයිගෙන් මේක නිසා උනන්දුවක් නැහැ. පාසලේ වාර විභාගයටවත් යන්න ළමයි බයයි ඒක නිසා ළමයි 7, 8 පන්තිවලින් පාසල් ගමන නවතා දමනවා.

රාමු අංක 06හි අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි නියමිත වේලාවට පාසල ආරම්භ කළ නොහැකිවීම සමස්ත නියැදියට අනුව 8 % ක් වේ. පාසල් කාලය පැය 6කට සීමාවූවත් එම නියමිත පැය 6 කාල සීමාව තුළ පාසල නොපැවැත්වීම නිසා විෂයික කාරණා ආවරණය කරගැනීම, ක්‍රීඩා අභ්‍යාස කටයුතු පැවැත්වීමේ ගැටලු වෙනත් කුසලතා පූර්වක වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ අවස්ථා අභිමිච්ඡා හා අධ්‍යාපනය තුළ අපේක්ෂිත පරිපූර්ණ පුද්ගලයෙක් නිර්මාණය කිරීමේ අවස්ථාවන් විරල වේ. එය අධ්‍යාපන අවස්ථාවන් තුළින් ශිෂ්‍යයන් ආන්තිකරණයකට ලක්වීමක් සිදුවන බව අනාවරණය කළ හැකිය.

රාමු අංක 07
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 05-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව

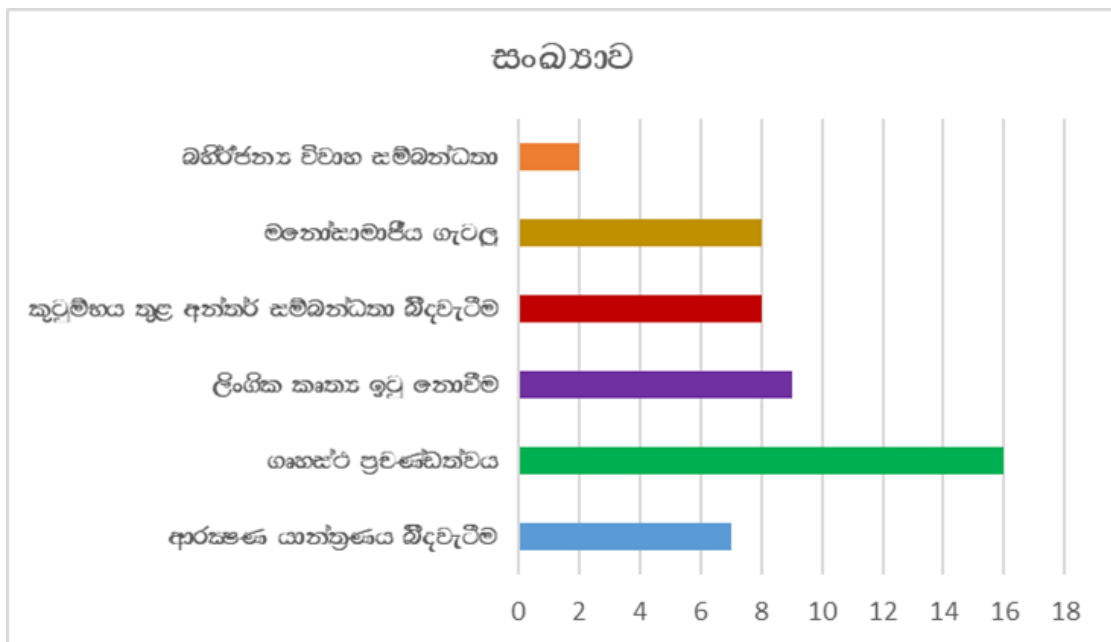
අපේ ගමේ තියෙන පාසල් දැන් වෙනකොට වෙලාවට පටන් ගන්න බැරිවෙලා තියෙනවා. මොකද පාසල් වත්තෙත් අලි රංචු පිටින් ඉන්නවා. ඒ වගේම ගමේ ළමයි යන පාරවල්වලත් මේ අලි සැරිසරනවා. මොකද පහුගිය කාලේ ඉස්කෝලට එන්න ඇවිල්ලා ළමයි මේ උවදුරට මුහුණ දීලා මැරිලා තියෙනවා. යාලෙන්, උඩවලවෙන් එලවන ගොඩක් අලි අවසානයේදී මේ ගම්වලට තමයි එන්නේ. ඒ විතරක් නොවෙයි අපි ඉස්සෙල්ලා කියපු ඉස්කෝලවල ගොඩනැගිලි කඩලා, සමහර වගාවන් විනාශ කරලා තියෙනවා. ඒවගේම පුස්තකාලේ එහෙමත් කඩලා දාලා තියෙනවා. සමහර පාසල් පටන් ගන්නේ කොටස් දෙකකට බෙදලා. උදේ වරුවේ 6 ශ්‍රේණියේ ඉඳලා 11 පන්තිය දක්වා. අනෙක් වසරවල් පටන් ගන්නේ හවස්වරුවේ. මේ තත්ත්වයන් හරිම අවදානම්. මොකද හවස 3.00-4.00 වෙද්දී අලි එහා මෙහා මාරුවෙනවා.

දෛනික පාසල් කාලපරිච්ඡේදයන් නියමිත පරිදි පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලුව හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව රාමු අංක 07හි සම්මුඛ සාකච්ඡාව තුළින් අනාවරණය වේ. විශේෂයෙන්ම දෛනික කාලය හා ළමුන්ගේ පාසල් අධ්‍යාපන කටයුතු ආරම්භ කිරීම අතර කාල පරාසය ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක ඉස්මතු වී පවතින බව සනාථ කළ හැකිය. භෞතික වත්කම් විනාශවීමත් ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය ලැබීමට අවශ්‍ය මූලික පහසුකම් නොලැබීමත් නිසා අධ්‍යාපන සාධකය තුළින් ආන්තිකරණයට ලක් වී ඇත. මෙම ආන්තිකරණ සාධකය භෞතික පහසුකම් ලැබීමේ සිට ඒවා පරිහරණය කිරීමට ඇති අවස්ථාව මගහැරීම දක්වා පරාසගත වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. එමෙන්ම මානව ජනජීවිතය හා දෛනික පාසල් ආරම්භ කිරීම අතර සහසම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය වී ඇති අතර එය පුද්ගලයාගේ ජීවිත හානි වර්ධනය කිරීම දක්වා පරාසගත වී ඇති බව අනාවරණය වේ. මෙම සාධක පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී කාලය හා සත්ව සංචරණය අතර පවතින සංක්‍රාන්තික කාලය පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා යෙදවීමත් නිසා නිශ්චිත කාලය තුළ පාසල් අධ්‍යාපනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලුවක් නිර්මාණය වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේ සාධකය සෘජුවම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ශිෂ්‍යයා ව්‍යුත්පන්න වීමට හේතුවක් වේ.

කායික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම හා කුටුම්භය විසංවිධානය

අලි මිනිස් ගැටුම කුටුම්භය තුළ දුෂ්කාරතාමය කාර්යාවලියක් බිහිකිරීමට අවශ්‍ය හේතු සාධක සපයා ඇති බව අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරයි. ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම බිඳුණු පවුල් පරිසරයක් නිර්මාණය වීම හා කුටුම්භ සංගක්තිය විසුක්තවීම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක ලෙස අනාවරණය කළ හැකිය. එය පහත ප්‍රස්තාර සටහන මගින් විග්‍රහ කළ හැකිය.

ප්‍රස්තාර අංක 01- අලි මිනිස් ගැටුම කුටුම්භ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සිදුකර ඇති බලපෑම

මූලාශ්‍රය:- කේන්ද්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

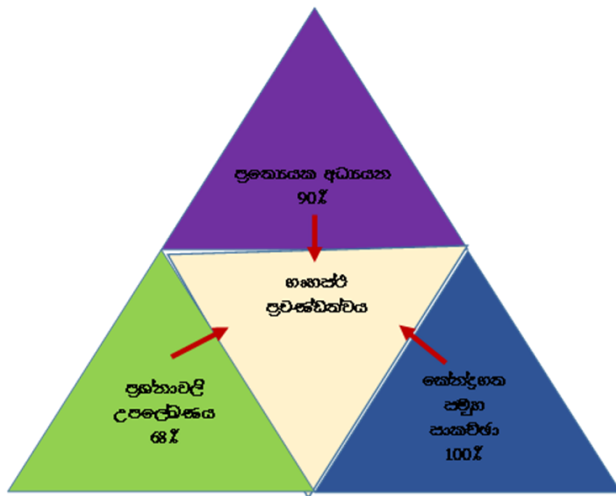
ප්‍රස්තාර සටහන් අංක 01 ට අනුව කුටුම්භය තුළ ගෘහමූලිකයා රාත්‍රී මුරසේවය හා වගාවන් ආරක්‍ෂා කරගැනීම සඳහා පැල් රැකීමට යාම ගෘහකුටුම්භය තුළින් පුද්ගලයා ව්‍යුත්පන්න කිරීමේ සාධකයන් ලෙස දැක්විය හැකිය. මේ නිසා මූලික ගෘහ කුටුම්භය තුළ බිරිඳ හා දරුවන් හුදකලා වන අතර එය ලිංගික අභිප්‍රේරණය සඳහා සෘජු බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. කුටුම්භ කාර්යයන් ව්‍යුත්පන්න වීමත් දරුවන් බිහිකිරීමට

අවශ්‍ය කාලවකවානු දීර්ඝ වීම දුෂ්කාර්‍යමය සාධකයක් ලෙස අනාවරණය කළ හැකිය. එමෙන්ම රාත්‍රී මුරසංචාරක සේවය නිසා අඹුසැමි සම්බන්ධතා දුරස්ථ වීම අනියම් සම්බන්ධතා වර්ධනය වීම සඳහා හේතු සාධක වී ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් සනාථ විය. එම නිසා ගෘහස්ථ හිංසනය අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ කුටුම්භයේ කාන්තා සාමාජිකයන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවක් විය. අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි ගෘහස්ථ හිංසනය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර උග්‍රපූරක සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කළ හැකිය. ගෘහස්ථ හිංසනය නිසා මාසිකව ග්‍රාම නිලධාරීවරයා වෙත පැමිණිලි 10-12ක් වාර්තා වන බව සම්මුඛ සාකච්ඡා කුලීන් සනාථ විය. මේ නිසා ගෘහස්ථ හිංසනය නිසා දික්කසාද වීම හා සියදිවි නසාගැනීම වැනි බහුවිධ සමාජ ප්‍රශ්න රාශියක් අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය තුළින් අනාවරණය විය. අනාවරිත දත්තයන් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී මෙවැනි සමාජ ගැටලු නිර්මාණය වීම සමස්ත කුටුම්භය තුළ අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම, සමාජානුයෝජන කාර්යයන් නිසි පරිදි සිදුනොවීම හා දැරුවන්ගේ පෝෂණය සම්බන්ධ ගැටලු නිර්මාණය වීම දුෂ්කාර්‍යමය සාධක ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

රාමු අංක 08
ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයන 03-ස්ත්‍රී 40, ගෘහනියක්, හම්බන්තොට ජනපදය

වගාව ආරක්‍ෂා කරගන්න රැඳී සිටින කුඹුරට ගියාම ගෙදර තනිවෙන් පිරිමින්ගේ මායිමයි, ළමයිකුයි විතරයි. පිරිමි අය මුළු ජීවිතේම හේනට කුඹුරට අතඇරියට පස්සේ ගැනුන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටු නොවෙන කොට වෙන පිරිමි ගෙට රිංගනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි සමහර ගැනු අය මේ කාර්යයන් ගමේ ප්‍රසිද්ධියේම කරනවා. ඒක නිසා සමහර වෙලාවට ගැනු පිරිමි පවුලේ ඇතුළේ මරා ගන්නවාත් නොවෙයි. මේ ඔක්කොම ප්‍රශ්න අලින්ගේ කරදර නිසා නේ.

රූප සටහන 03. කුටුම්භය තුළ අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතුවූ කරුණු පිළිබඳ බහුතර ප්‍රතිචාරකයන්ගේ අදහස

මූලාශ්‍රය:- ක්‍ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ත්‍රිකෝණකරණය (Triangulation) කිරීමේ දී ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය කුටුම්භයේ කේන්ද්‍රීය ගැටලුව බවට පත්වී ඇති බව රූප සටහන 03 අනුව අනාවරණය කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම ගෘහ කුටුම්භය තුළ ලිංගික ප්‍රේරණය ඉටු නොවීම, ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ න්‍යෂ්ටික සාධක වී ඇත.

අලිමිනිස් ගැටුම හා ප්‍රජාවන්ගේ මනෝසාමාජීය සෞඛ්‍ය බිඳවැටීම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කළ හැකිය. මානසික සෞඛ්‍ය බිඳවැටීම දෛනික ක්‍රියාකාරී නිසිපරිදි ඉටු කරගැනීමේ ගැටලුව නිසා කුටුම්භය තුළ කෘතෘත්මක ක්‍රියාවලිය සාධනය කරගැනීමට නොහැකි වේ. එමෙන්ම සමාජ සම්බන්ධතා ජාලය විධිමත්ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහාත් ස්වයංසාධන අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමේදීත් මෙම ප්‍රතිජානාත්මක සම්බන්ධතා බහුසාකෘතව නිර්මාණය වීම විශේෂ ලක්‍ෂණයක් වේ. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය, කුටුම්භ සහයෝගීතාවය බිඳවැටීම, සියදිවිනසා ගැනීම, අපේක්‍ෂාභංගත්වය හා විත්තවේගීම්‍ය ගැටලු අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ මනෝසමාජීය ජනජීවිකය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇත. පර්යේෂකයාට මනෝසාමාජීය ගැටලු මිනුම් කළ නොහැකි නිසා වින්දිත ප්‍රජාව මේ සඳහා යොමු වී ඇති බව ඔවුන්ගේ වෛද්‍ය වාර්තා පරීක්‍ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය කරගත හැකි විය. මේනිසා ක්ලමටය, විශාදය, පෞරුෂ අක්‍රමිකතා වැනි බහුවිධ මානසික රෝග සඳහා ප්‍රජාව ප්‍රතිකාරයන්ට යොමු වී සිටි අතර මනෝ සමාජීය උපදේශනය කාර්යයන් සඳහා ද යොමු වී සිටි බව අනාවරණය විය.

කුටුම්භය තුළ ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය ගෘහමූලිකයා කේන්ද්‍රකරගනිමින් සිදුවන අතර අලිමිනිස් ගැටුම නිසා එම ක්‍රියාවලිය ද ව්‍යුත්පන්න වී ඇත. දෛනික කාලයෙන් පැය 10-12ක් කෘෂිකාර්මික කාර්යයන් හා මුරසේවයේ නියුක්ත වීම නිසා කුටුම්භය තුළ ස්නේහක හා රැකවරණ කාර්යයන් බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේ නිසා පොදු වාසස්ථානය නැමති පවුලේ කාර්යයභාරය විසුක්ත වී ඇති බව දැක්විය හැකිය. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳ වැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් එම විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීම හා සහසම්බන්ධතා කුටුම්භ දෛනික ක්‍රියාකාරකම් විසුක්ත වීමට හේතු වී තිබේ. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හා කුටුම්භයේ කාර්යභාරය අතර සමුච්චිත සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් එම සමුච්චිත සම්බන්ධතාවය අලිමිනිස් ගැටුමේ කේන්ද්‍රීය සාධකයක් බවට පත් වීමත් එම කේන්ද්‍රීය ප්‍රතිලාභ කුටුම්භයේ පරිධිය සාධක විසුක්ත කිරීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

විවාහ සම්බන්ධතාවයන් තීරණය කිරීමේ දී විවාහයේ ස්වරූපය කේන්ද්‍රීය සාධකයක් වේ. විශේෂයෙන්ම අන්තර්ජනා විවාහ සම්බන්ධතා ලාංකේය සමාජයේ සාධන සංස්කෘතික ලක්‍ෂණයක් වේ. අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ අලි මිනිස් ගැටුම පාදක සාධකය වීමත් එම නිසා විවාහයේ පර්යාය සාධක විසුක්ත වීමත් නිසා බහිර්ජනා විවාහයන් සඳහා නැඹුරුතාවය වර්ධනය වී ඇති බව අනාවරණය විය. කෘෂිකර්මාන්තයත් සමග කෘෂිකර්මාන්තය හා බැඳී පවතින වැඩ කටයුතු සංකීර්ණවීමත් නිසා අඩු වයසින් ප්‍රජනන පවුල ගොඩනගා ගන්නා බව අවිධිමත් සාකච්ඡා තුළින් ද සනාථ විය. එමනිසා කෘෂිකාර්මික කාර්යයන් සඳහා පලපුරුදු හා ඒ සඳහා කාලය කැපකළ හැකි කාන්තාවන් කෙරෙහි විවාහයේ දී අවධානය යොමු කරන බව සනාථ විය. එම නිසා විවාහයේ මූලික ප්‍රතිමානික සාධක අවම වීමත් ආර්ථික සාධකය විවාහයේ කේන්ද්‍රීය සාධකයන් බවට පත් වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේ නිසා සමාජ පර්යාය ප්‍රතිසංවිධානය වීමට මෙම විවාහ සම්බන්ධතා හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකි වේ. විවාහයේ ස්වරූපයේ වෙනස් වීම නිසා සාම්ප්‍රදායික විවාහය තුළ සලකා බලන ආරෝපිත සාධක ව්‍යුත්පන්න වී සාධන සාධක කේන්ද්‍රගත වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

කුටුම්භය තුළ අන්තර්සම්බන්ධතා, සංගක්තිය හා අනුකලනය වර්ධනය වීම සඳහා සමාජිකයන්ගේ ඒකාබද්ධතාවය අත්‍යවශ්‍ය වේ. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අලිමිනිස් ගැටුම පාදක සාධකය බවට පත් වී කුටුම්භ අන්තර්සම්බන්ධතාවය බිඳවැටී ඇති බව අනාවරණය විය. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම තත්වාකාර සාධකය ලෙස හදුනාගත හැකිය. කුටුම්භ ගෘහමූලිකයා හා වැඩිමහල් පිරිමි දරුවන් රාත්‍රී කාලය තුළ වගාවන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා පැල් රැකීම, දෛනික කාලයෙන් වැඩි කාලයක් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යෙදවීම නිසා අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. එමෙන්ම ස්නේහය, ආදරය වැනි විත්තවේගීම්‍ය අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම නිසා කුටුම්භ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලු පැනනගී.

අවධානම් සහගත ගෘහ කුටුම්භ හා අනුවර්තනීය ජීවන රටාව

අලිමිනිස් ගැටුම ව්‍යවහාරික අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ විවිධ අනුවර්තනීය ජීවන ක්‍රමයන්ට ප්‍රජාව අනුගත කර ඇති අතර එම අනුගත කිරීම ගෘහ කුටුම්භ සාමාජිකයන් අවධානම් සහගත කාණ්ඩයක් බවට පත්වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. නූතන තාක්ෂණික හා ව්‍යාපෘතිකරණ දෙමුහුන්කරණයන් සමග භෞතික පාරිසරීය මානව අවශ්‍යතා සාධනය සඳහා කෘත්‍රීමකරණයට ලක්කිරීමත් එම සංස්කෘතික මානව කෘත්‍රීමකරණය මානව කුටුම්භය අනුවර්තනීය සාධනයන් සඳහා තල්ලු කිරීමේ සාධකයන් බවට පත්ව ඇත. ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීමත් එය මානවයාගේ අවශ්‍යතා පූරණය කිරීමේ ප්‍රකට කෘත්‍යයක් වී ඇති බවත් එම ප්‍රකට අර්ථය තුළ නිලිනමය සාධකය අවදානම් සහගත මානව ප්‍රජාවක් බවට පත්වීමට අවශ්‍ය කෘත්‍යපූරක අවශ්‍යතා නිර්මාණය වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

රාමු අංක 09
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා 06, පුරුෂ කණ්ඩායම සමග , හම්බන්තොට ජනපදය /හම්බන්තොට

එක ගමට එක වැඩසටහනක් ව්‍යාපෘතිය යටතේ අපේ ගමවල ගුරුපාරවල් ලොකුකරලා පාර හැඳුවා ප්‍රාදේශීය සභාවෙන්. ඒත් ඒ පාරවල්වල යන්න බැහැ මහ වලවල් තියෙනවා. එවා කොන්ක්‍රීට් කරනවා කියලා තමයි කිවුවේ. ඒත් ඒවා අදවෙනකම් හැඳුවේ නැහැ. සමහර කැලෑ කපලා තමයි මේ පාරවල් ලොකු කරේ. ඒක නිසා සමහර වෙලාවට රැ කාලයේ දී තනියා පාරේ රැකන් ඉන්නවා. හදිස්සියකට රැට බෙහෙත් එහෙම ගන්න වුණොත් වාහනයකවත් යන්න කවුරුවත් ඉදිරිපත් වන්නේ නැහැ. මොකද තනියා කොයි වෙලාවේ පහර දෙයිද කියලා බය නිසා. මේ හින්දා සමහර වෙලාවට බබාලා හම්බ වෙන්න ඉන්න අය මාසයකට කලින් ගිහිල්ලා ඉස්පිරිතාලට ඇතුල් වෙනවා. ඒ මොකද රැට අමාරුවක් වුණොත් කවුරුත් බයයි යන්න අලි ප්‍රශ්නය නිසා. අඩුම තරමින් හැන්දෑවේ 5. 00 කලින්වත් ගියේ නැත්නම් අලියන්ගෙන් බේරෙන්න බැහැ.

ගමනාගමන පද්ධතිය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය සමග අනුගත කිරීමත් එම අනුගත කිරීම භෞතික පරිසරයේ මානව අවශ්‍යතා පහසු කිරීමේ ක්‍රියාදාමයන් සක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක වීම ආන්තිකරණයට ලක්වීමේ ක්‍රමෝපායක් බවට පත් වී ඇති බව රාමු අංක 09හි සඳහන් දත්ත මගින් අනාවරණය කළ හැකිය. දෛනික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය සමග ඒකාබද්ධ කිරීම එම ඒකාබද්ධ කිරීම, මානවයාගේ අවශ්‍යතා පවුකරණය කිරීමට හේතු සාධක සපයා ඇති බව මෙමගින් පැහැදිලි වේ. එම නිසා අනුවර්තනීය කාලරේඛාවක් මගින් ප්‍රජාවගේ දෛනික කාර්යයන් යටපත් කිරීමක් සිදුකර ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

රාත්‍රී කාලයේදී නිදිවර්ජනව කාලය ගත කිරීමට සිදුවීම ප්‍රජාව අනුවර්තනීය ජීවන රටාවකට මෙන්ම අවදානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත් කිරීමට හේතු සාධක සපයා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. අලි කොරිඩෝව මානව අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට යොදා ගැනීමත්, නව පදිංචිකරණයන් නිසා ගම්මානයන් කරා ප්‍රවේශ වීම මෙන්ම වගාවන් සඳහා ප්‍රවේශ වීම ඉහළ ගොස් ඇති බව අනාවරණය විය. මේ නිසා වගාවන් ආරක්‍ෂා කර ගැනීමටත් තම ගෘහ කුටුම්භ සාමාජිකයන් හා ගෘහය ආරක්‍ෂා කරගැනීමත් යන කාරණා මත රාත්‍රීකාලයේ දී නිදි වර්ජනව ප්‍රජාවට කටයුතු කිරීමට සිදුව ඇත. “ නින්ද ගියොත් ගෙදර දරුවොයි මායිගත් ඉවරයි කොටුවේ තියෙන අස්වැන්නත් ඉවරයි. හේනේ ගිහිල්ලා නින්ද ගියොත් පැල් රකින උන්දෑ ඉවරයි නැත්නම් වගාව ඉවරයි”. ප්‍රාථමික අභිප්‍රේරණ අවශ්‍යතා සංතෘප්ත කර ගැනීමට අවස්ථාව අභිමිච්චිමත් එම අවස්ථාව කුටුම්භයේ සමස්ත සාමාජිකයන් සඳහා ප්‍රතිජානාත්මක බලපෑමක් සිදුකිරීම නව අනුවර්තනීය සාධකයක් වේ. මේ නිසා කායික හා මානසික ගැටලු ප්‍රජාව තුළ උද්ගත වී ඇති බව අනාවරණය විය. අධික තෙහෙට්ටුව, ආක්‍රමණශීලීභාවය, අධි රුධිර පීඩනය, ඇදුම රෝගය, අධික කෝපය හා ඉවිභාහංගත්වය ප්‍රජාව තුළ අනාවර්ත කායික හා මානසික ගැටලු විය. ප්‍රකට අර්ථය තුළ ප්‍රතිජානාත්මක ව්‍යුහීය ආකෘතිකමය සවලතාවයක් පැවතියත් පොදු සාමූහික විඥානය හා ඒකාබද්ධතාවය ගැටුමේ අනුවර්තනීය නිලින සාධකයක් වේ. ගෘහ කුටුම්භය කේවල

පුද්ගලයන් ලෙස නොව සාමූහික කණ්ඩායමක් බවට පත්ව මෙම ගැටලුව විසඳීමට කටයුතු කර ඇත. මේනිසා සාමූහික විඥානමය සාධකය ගැටුම තුළ ප්‍රජාව ඒකාබද්ධ කිරීමේ තීරණ සාධකය බවට පත්ව තිබේ. ඥාති සබඳතා, මිත්‍ර සම්බන්ධතා මෙන්ම අසල්වැසියන් අතර පැවති අමනාපකම් අවම වී පොදු සාමූහික කාරණයන් සමග ඒකාබද්ධ කිරීමට ගැටුම ධනාත්මක සාධකයක් වී ඇත. Beck (1992) ගේ අර්ථකථනීය විග්‍රහය අනුව යම් ජන කොටසක් වඩාත් අවධානම් සහිත තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන විට එම ප්‍රජාව අවධානම් සාධකයන් මගින් තව තවත් අනුකලනය වී සාමූහිකව කටයුතු කිරීමට පෙළඹෙන බව අවධාරණය කරයි. එම සාධකය මෙම අනුවර්තීය ගෘහ කුටුම්භයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළින් සනාථ කළ හැකිය.

අවධානම් සහගත අනුවර්තීය ප්‍රජා කණ්ඩායමක් ලෙස පරිසර සාධකයන් ද වෙනසියාවකට ලක්ව ඇති බව අනාවරණය විය. ජීවිත හානි සහ වගා හානි අවම කරගැනීම සඳහා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව විවිධ උපක්‍රම අනුගමනය කරන ලදී. මෙම උපක්‍රමයන් කාලය හා ස්ථානීය කේන්ද්‍රයන් මත පදනම් වී ඇති අතර එය ග්‍රාමීය අංශය තුළ නව සංස්කෘතික හර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වී ඇත. අලි වෙඩි දැමීම, රකිඤ්ඤා දැල්වීම, ගිනිමැල ගැසීම, ගස් මුදුන්වල පැල් සෑදීම, කුඹුරු මායිම්වල ලන්තැරුම් දැල්වීම, රාත්‍රී මුරසංචාරය හා විවිධ කෙම් ක්‍රම භාවිතය තුළින් ප්‍රාථමික සංස්කෘතික හර පද්ධතියකට අවශ්‍ය පරිසර සාධකයන් බිහි කර ඇති බව අනාවරණය විය. මෙය ප්‍රාථමික ජන සමාජය තුළ අධිස්වභාවික ධුරාවලියේ උපයුක්ත සාධක වී ඇති බව දැක්විය හැකිය.

රාමු අංක 10
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා 07-පුරුෂ, හම්බෙගමුව ජනපදය

අලින් නිකරම වගේ අපේ ගම්වලට වගේම හේන්වලටත් එනවා. අපිට උන් එන එක වළක්වන්න තියෙන ක්‍රම තමයි අලි වෙඩි දාන එකයි, රකිඤ්ඤා දාන එකයි, ගිනිමැල ගහලා එලවන එක විතරයි කරන්න තියෙන්නේ. අලි වෙඩි නම් අපිට වනජීවී එකේ මහත්තුරු දීලා තියෙනවා. සමහර අපේ පරණ වැඩිහිටියෝ ළඟ අලි මෙල්ල කරන සාස්තර තියෙනවා. අලියා එන වෙලාවට මතුරලා ඒක අලියා එන දිනාවට ඇල්ලුවාම අලියා ආපහු හැරිලා යනවා. දැන් ඉන්න අපේ පරම්පරාවේ සමහර අයට මේ මන්තර පුළුවන් ඒත් ඒවා හරියට භාවිත කරන්නේ නැහැ. ඒ වෙනුවෙන්ම වෙන් වෙච්ච පරම්පරා දෙකක් අපේ ගමේ ඉතිරිව ඉන්නවා.

සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික බෝග වගාවන් සඳහා කෘෂි ප්‍රජාව නැඹුරුවීමේ ප්‍රවණතාවයේ උානනයක් පවතින අතර නූතන කෘෂි තාක්ෂණික හෝග වගාවන් සඳහා අභිප්‍රේරණය වීමේ වර්ධනයක් පවතින බව රාමු අංක 11හි සඳහන් ප්‍රත්‍යායික අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

රාමු අංක 11
ප්‍රත්‍යායික අධ්‍යයන අංක 04-පුරුෂ , ගොවියෙක්, අවුරුදු 60, හම්බෙගමුව

ඔය සාම්ප්‍රදායික හෝග කරලා අලින්ගෙන් බේරන්න බැහැ. උන් ඒවට හුරුවෙලා ඉන්නේ. උන් දන්නවා හෝග ඉන්ධන දවසත් අස්වැන් පැහෙන කාලෙත්. ඒ කාලෙට මොන උප්පරවැට්ටිය කළත් බෝග ටිකනම් පරිස්සම් කරන්න බැරි වෙනවා. අලින් වගාවට හුරුවෙලා නිසා සක්කරය ආවත් වගාව නම් පරිස්සම් කරන්න බැහැ. එක නිසා ගොඩක් ගොයියෝ කරන්නේ අලින් වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නේ නැති වගාවන්. දැන් ගොඩක් අය කුඹුරු ඉඩම්වල රටකපු, තල, මෙතේරි වගේ බෝග වගා කරනවා. මේවට ගොඩක් තෙල් පොහොර ඕන. සමහර වෙලාවට මේවට තෙල් පෝර ගන්න ගෙදර රත්තරන් බඩු පවා උකස් කරනවා. ඒත් සමහර අස්වැන්න කාලෙට මේවායෙන් ලොකු ආදායමක් ගන්න බැහැ. අඩුම තරමින් රත්තරන් බඩු ටිකවත් බේර ගන්න බැරි වෙනවා. ඒත් අලින් මේ වගාවන්වලට එච්චර කැමැත්තක් නැහැ. ඒක නිසා අපේ වගාවන් රැකිලා අපිත් රැකෙනවා. ඒත් ආදායම නම් අඩුයි.

රාමු අංක 11 සඳහන් කාරණා මගින් සාම්ප්‍රදායික කෘෂි ගොවි පවුල් ඒකකය තුළින් නව කෘෂි කාර්මික පවුල් ඒකකය දක්වා විතැන්වීමට අලිමිනිස් ගැටුම පූර්වෝක්ති සාධක පසුබිමක් ගොඩනංවා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ආදායම් උත්පාදනය තුළින් කෘෂි ගොවි කුටුම්භය ආන්තිකරණයට ලක්ව ඇති බව දැක්විය හැකිය. ආදායම් සාධකය කෘෂි ගොවි කුටුම්භය තුළ ක්‍රය ශක්ති සාධකය වී ඇති අතර ආදායම්

උත්පාදනය බිඳවැටීම මුර්න හා මූල්‍ය වත්කම් අකර්මණ්‍ය කිරීමට හේතු වී ඇත. මේ නිසා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ නවීන කෘෂි කුටුම්භ ඒකකය විහිනතා උගුලකට හසුව ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

නිගමන හා අනාවරණ

මෙම අධ්‍යයන තේමා පහක් යටතේ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදුකළ අතර එම විශ්ලේෂිත දත්තයන් අනුව අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ගැටුම තුළ ප්‍රකට කාරණයන් සහවේදීය දෘෂ්ටිකෝණ අනාවරණය වුවත් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක හා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය ව්‍යාපාරික කෘෂිකර්මාන්තයක් බවට පත්වීමත් ග්‍රාමීය අංශය තුළ තරගකාරීත්වය ආර්ථික සාධකය සමග ආකලිතවීම ප්‍රතිවාදීක දෘෂ්ටිකෝණ හඳුනා ගත හැකිය. ගැටුමේ ප්‍රතිලාභ කුටුම්භ ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රාථමික, ද්විතීයික අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා ප්‍රතිජානාත්මක සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය කර ඇති අතර සාධිත තත්ත්වය තුළ අනාගත භූමිකා බිඳවැටීමට හේතු වී ඇත. අධ්‍යාපන අවස්ථා සඳහා දෛනික කාලය කෙටිවීම, කෙටිකාලය අධ්‍යාපනයේ පරිසාධන මට්ටම අතර පරතරය හීනවීම යන සාධකයෝ ස්වයං-සම්මානිත අවස්ථා අහිමි කිරීමක් වේ. මේ නිසා අධ්‍යාපන අවස්ථා අතර කාලය හීනවීම පුද්ගලයා අධ්‍යාපන අවස්ථා තුළින් ආන්තිකරණයට ලක් කර ඇත. ප්‍රකට කෘත්‍ය පාසල් කාලය කෙටිකාලීන වීමත් එම කෙටිකාලය සේවා නියුක්තිකයෙක් බවට පුද්ගලයා පත්වීමටත් හේතු වී ඇති බව අනාවරණය වේ. විශේෂයෙන්ම පාසල් ශිෂ්‍යයා සංචාරක ශිෂ්‍යයකු (Travel Student) ලෙසත් පාසල් ගුරුවරයා සංචාරක ගුරුවරයෙක් (Travel Teacher) බවටත් පත් වී ඇත.

කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගයන් බවට පත්වුවත් සඟය මාරු වීම් සඳහා දක්වන මැලිකම සත්ව ප්‍රජාව වගාවන් සඳහා ආකර්ෂණය වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ලාභය නැමති සාධකය හා පරිසරය වගාවට හුරුවීම විනා වගාව පසට හුරු කිරීම සඟය මාරුව තුළින් වගාවන්ගේ විවිධාංගීකරණයන් ඇති කිරීමට ප්‍රජාව නැඹුරු වූයේ නම් ගැටුම විපරිවර්තනය කිරීමට හේතු සාධක සැපයිය හැකිය. මේනිසා සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය තුළ කෘෂි ගොවි පවුල ලාභ ඉපයීමේ කෘෂිගොවි පවුලක් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. නූතනත්වය තුළ ආදායම්හි සවලතාවය හා ණය ලබා ගැනීම අතර සහසම්බන්ධතා රටාව පිළිබඳව විමසීමේ දී ස්තර නිර්මාණය වීමත් එම ස්ථර ආදායම් අවශ්‍යතාව (Need) හා ඒකාබද්ධතාවය (Solidarity) මත නිර්මාණය වී ඇති බව නිගමනය කළ හැකිය. එය කුටුම්භයේ අවශ්‍යතාවයන්ගේ උනුසුරුකයන් වී ඇත.

මනෝ සාමාජීය ගැටලු හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර ද්වන්තාත්මක සම්බන්ධතාවයක් අනාවරණය වේ. කුටුම්භය තුළ තත්ත්වයට හිමි කාර්ය කොටස විභේදනය වීම භූමිකා ගැටුම හා තත්ත්ව කුලකය අවරෝධනය වීම අලිමිනිස් ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන ලක්ෂණයන් වේ. මෙම ගැටුම බිඳුණු පවුල් නිර්මාණය වීමටත් අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීමත් හේතු වී ඇති අතර මනෝ සාමාජීය සෞඛ්‍ය පිරිහීමට හේතු කාරණයන් වේ. මෙම කාර්ය සමස්ත කුටුම්භයේ ඒකාබද්ධතාවය බිඳවැටීමට හේතු වී තිබේ. බහුමානික ප්‍රවේශය හා බහුආංශික සම්බන්ධතාවන් රාජ්‍ය අංශය හා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව තුළ විරල වීමත් සාම්ප්‍රදායික අභිචාර විධි සමග අනුගත වීමට පවතින අකැමැත්ත සමස්ත අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ගැටුම සමාජගත වීමට හේතු වී තිබේ. මේ නිසා ආයතනික කාර්යභාරය හා ප්‍රජා කාර්යභාරය අතර පවතින සට්ටනිය සම්බන්ධතාවය විසඳුම් ක්‍රියාවලියක් තුළින් සමථනයකට වඩා ආංශික ප්‍රවේශයක් තුළින් බලගැන්වීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් වේ. එමනිසා පුද්ගලයා, පවුල, ප්‍රජාව හා සමාජය අතර අනුකලිත සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය කිරීම දිගුකාලීන සමථකරණයේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ ධනාත්මක සාධක වේ.

සමුද්දේශ

Bandara. R (2005). The Economics of Human-Elephant Conflict. Battaramulla: Ministry of Environmental and Natural Resource .

Bandara, R (2002).Willingness to pay for Conservation of the Asian Elephant in Sri Lanka: A Contingent Valuation Study . (researchgate.net).

Beck. U (1992). Rick Society. Towards a New Modernity.London: Sage Publication

Chambers, R. (1983). Rural Development: Putting the Last First: Longman. Haslow.

Craves, J and Reavey, D. (1996). Globle Environment Change.Longman

Cunnigham, P William and Saigo, Barbara Woodworth.(1993). Environment Science.A Giddle Concern: WCD Publication.

Dharmaratne, M. P. J., & Magedaragamage, P. C. (2014). Human elephant conflict and solutions to it in Sri Lanka. Sciscitator, 1, 56-58.

Fernando, P., J. Jayewardene, T. Prasad, W. Hendavitharana & J. Pastorini. (2011). Current status of Asian elephants in Sri Lanka. Gajah 35: 93–103.

Gunawardhana, L.M.A.P. and Herath, N.S.K. (2018). An analysis of human – elephant conflict of disaster. A case study in Anuradhapura district of SriLanka. https://www.researchgate.net/publication/328359673_

Santiapillai, Charles. (1996). Mitigation of Human conflict in Sri Lanka. <https://pubs.iied.org/sites/default/files/pdfs/migrate>

අතපන්න, D (2011). ආර්ථික විද්‍යා ප්‍රවේශය. මාතර: කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.

ද සිල්වා, A (2010). සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය. කොළඹ: කතෘ ප්‍රකාශන.

ද සිල්වා, P. K (2001). ශ්‍රී ලංකාවේ වල් අලින්ගේ අද තත්ත්වය, අලි සංරක්ෂණය සහ මිනිස් අලි ගැටුම උග්‍රතය කිරීම. ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය: සත්වවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය.

ගුණරත්න, L.H.P (2009). අලි මිනිස් ගැටුම සහ ග්‍රාමීය දරිද්‍රතාවය. කොළඹ: කෘෂි ව්‍යාපාර මධ්‍යස්ථානය.

ගුණසේකර, U (2011අගෝස්තු). මානුෂීය මෙහෙයුමකින් අලි මිනිස් ගැටුම විසඳුම, විදුසර. කොළඹ: උපාලි පුවත්පත් සමාගම.

කරුණාදාස, W.M (2003). ගැටුම් නිරාකරණයට හැඳින්වීමක් . දෙහිවල: ඉමේජ් ලංකා ප්‍රකාශකයෝ.

තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සැලසුම් අංශය. (2019). සම්පත් පැතිකඩ වාර්තාව. තණමල්විල: තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය.